

Súd: Okresný súd Levice
Spisová značka: 7C/21/2020
Identifikačné číslo súdneho spisu: 4320203195
Dátum vydania rozhodnutia: 21. 09. 2022
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: Mgr. Mária Černáková
ECLI: ECLI:SK:OSLV:2022:4320203195.7

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Levice, sudkyňou Mgr. Máriou Černákovou, v spore žalobcov: 1/ T. X.Á., B.. XX.XX.XXXX, X. B. X, XXX XX W. B. V., 2/ T. X., B.. XX.XX.XXXX, X. B. X, XXX XX W. B. V., obaja zastúpení Advokátska kancelária JUDr. Martin Bránik, s. r. o., so sídlom Mlynská 1, 934 01 Levice, IČO: 50 412 132, proti žalovaným: 1/ Z. T., B.. XX.XX.XXXX, X. XX. H. XX, XXX XX W. B. V., 2/ T. T., B.. XX.XX.XXXX, X. XX. H. XX, XXX XX W. B. V., o určenie práva zodpovedajúceho vecnému bremenu eventuálne o zriadenie vecného bremena, takto

rozhodol:

I. Súd žalobu zamietá.

II. Žalovaným 1/ a 2/ sa voči žalobcom 1/ a 2/ nárok na náhradu trov konania nepriznáva.

odôvodnenie:

1. Žalobkyňa 1/ sa žalobou doručenou Okresnému súdu Levice dňa 28.05.2020, domáhala zriadenia vecného bremena spočívajúceho v práve vstupu a prechodu cez nehnuteľnosti žalovaných nachádzajúcich sa v obci W. B. V., kat. úz. W., zapísaných v LV č. XXXX, označených v registri „E“ ako parc. č. XXX/X - orná pôda o výmere 34 m², ako parc. č. XXX - orná pôda o výmere 255 m², ako parc. č. XXX - orná pôda o výmere 285 m², ako parc. č. XXX - orná pôda o výmere 127 m², v rozsahu určenom geometrickým plánom vyhotoviteľa Geodetickej kancelárie Ing. Veroniky Predajnianskej, číslo plánu XXXXXXXX-XX/XXXX zo dňa 29.04.2020 a to v prospech žalobkyne ako bezpodielovej spoluvlastníčky nehnuteľností zapísaných v LV č. XXX, označených v registri „C“ ako parc. č. XXX/X - zastavaná plocha a nádvorie o výmere 392 m², ako parc. č. XXX/X - záhrada o výmere 179 m², ako parc. č. XXX/X - záhrada o výmere 518 m², ako parc. č. XXX/X - zastavaná plocha a nádvorie o výmere 170 m², spolu s rodinným domom so súp. č. XXX, ako parc. č. XXXX/X - orná pôda o výmere 25 m², ako parc. č. XXXX/X - orná pôda o výmere 182 m², ako aj náhrady trov konania. Žalobu odôvodnila tým, že jej nehnuteľnosti sú umiestnené hneď popri rušnej hlavnej ceste I. triedy, kde nie je priestor na vybudovanie chodníka. Žalobkyňa a jej rodina nemajú žiaden iný prístup k svojim nehnuteľnostiam priamo z verejnej komunikácie, resp. z verejného priestranstva. Z dôvodu, že na nehnuteľnostiach žalovaných je lúka a v čase nepriaznivého počasia tam bolo blato, žiadala rodina žalobkyne o vybudovanie chodníka cez terajšie nehnuteľnosti žalovaných. Z dôvodu bezpečného prístupu k nehnuteľnostiam zriadila obec v roku 2008 cez nehnuteľnosti žalovaných chodník vedúci k nehnuteľnosti žalobkyne (predtým verejný priestor). Dôvodila ďalej, že žalobkyňa ako aj jej právni predchodcovia (pôvodní majitelia nehnuteľností žalobkyne) tak roky využívali na vstup do svojich nehnuteľností prechod práve cez terajšie nehnuteľnosti žalovaných. Dňa 07.02.2020 bol žalobkyni zo strany žalovaného v 1. rade adresovaný list s názvom „Upozornenie“, pričom žalobkyňa sa obáva, že list jej bol zaslaný na základe neprejavenia súhlasu s podnikateľským zámerom žalovaného v 1. rade, a to vybudovaniu autoumývarne na nehnuteľnostiach žalovaných. Nakoľko bolo v záujme žalobkyne riešiť vzniknutú situáciu zmierlivou cestou, oslovila v tejto veci žalovaného v 1. rade, no k žiadnej dohode medzi nimi nedošlo a dňa 06.03.2020 došlo zo strany

žalovaného v 1. rade k odstráneniu väčšej časti vybudovaného chodníka a tiež 42 ks smaragdových tují, ktoré neboli v jeho vlastníctve. Žalobkyňa od tohto dňa eviduje veľmi napätú situáciu medzi ňou a žalovaným v 1. rade a obáva sa, že konanie žalovaného v 1. rade bude pre žalobkyňu a jej rodinu mať fatálne následky. Na nehnuteľnostiach žalovaných je umiestnená aj plynová prípojka, ktorá je vo vlastníctve SPP a jedinou cestou, ktorou sa môže žalobkyňa dostať k nej, je prechod cez nehnuteľnosti žalovaných. Uviedla ďalej, že dňa 19.05.2020 podávala návrh na nariadenie neodkladného opatrenia, aby jej bol umožnený prechod cez nehnuteľnosti žalovaných. Na LV č. XXXX, obec W. B. V., kat. úz. W., ako parc. č. XXX/X - orná pôda o výmere 34 m², ako parc. č. XXX - orná pôda o výmere 255 m², ako parc. č. XXX - orná pôda o výmere 285 m², ako parc. č. XXX - orná pôda o výmere 127 m², sa tak zapísala informatívna poznámka v znení: P - 478/2020 zo dňa 19.05.2020 - Návrh Okresného súdu Levice č. 12C/22/2020 zo dňa 19.05.2020 o nariadenie neodkladného opatrenia žalovanými: 1. Z. T. (XX.XX.XXXX) a 2. T. T. G. J. (XX.XX.XXXX) - zakazuje sa akékoľvek nakladanie s nehnuteľnosťami, parcely reg. E-KN Č. XXX/X, XXX, XXX, XXX, a to až do právoplatného rozhodnutia konania vo veci o zriadenie vecného bremena. - vz.48/2020. Poukázala ďalej na § 151n ods. 1 a § 151o ods. 3 Občianskeho zákonníka a tiež argumentovala, že vecné bremeno má slúžiť oprávnenému subjektu tak, že mu umožňuje privlastňovať si úžitkovú hodnotu cudzej nehnuteľnosti v záujme lepšieho využívania svojej nehnuteľnosti, nachádzajúcej sa spravidla v blízkosti alebo v priamom susedstve pozemku, na ktorom vecné bremeno viazne. Právnym dôvodom vzniku vecného bremena môže byť, rovnako ako u vlastníckeho práva zmluva, dedenie, rozhodnutie príslušného orgánu, zákon a vydržanie. Oprávnenie zodpovedajúce vecnému bremenu teda možno nadobudnúť aj vydržaním. Predpokladom tohto spôsobu nadobudnutia je nepretržitý výkon práva po dobu najmenej desať rokov, ak sú splnené aj ostatné podmienky podobné vydržaniu vlastníckeho práva, uvedené v § 134 Občianskeho zákonníka (rozsudok Najvyššieho súdu SR, sp. zn. 5 edo 260/2008, zo dňa 10. decembra 2008). Na základe uvedeného tak mala žalobkyňa za to, že nadobudla právo zodpovedajúce vecnému bremenu na základe vydržania splnením podmienok obsiahnutých v Občianskom zákonníku, ktorými sú: spôsobilý subjekt, spôsobilý predmet, oprávnenosť držby a dobromyseľnosť vydržateľa, vydržacia doba. Poukázala ďalej na to, že v záujme obmedzenia vlastníckeho práva žalovaných, v čo najmenšej možnej miere, bol na účely určenia rozsahu vecného bremena spočívajúceho v práve vstupu a prechodu cez nehnuteľnosti žalovaných, vyhotovený geometrický plán na vyznačenie práva prechodu cez pozemok parc. CKN č. XXX/XX, číslo plánu XXXXXXXX-XX/XXXX zo dňa 29.04.2020.

2. Žalovaní vo svojom vyjadrení k žalobe uviedli, že to, či je predmetná cesta ako verejná komunikácia rušná alebo nie, nič nemení na fakte, že sa jedná o verejnú komunikáciu, cez ktorú majú právo prechodu aj chodci za dodržania pravidiel cestnej premávky, rovnako ako akíkoľvek iní nadväzujúci susedia, ktorí ich nežalujú o zriadenie vecného bremena. Nárok žalobkyne už len z tohto jediného dôvodu považujú za právne neobhájiteľný a nezmyselný. Žalobkyňa má plný prístup k svojmu pozemku cez verejnú komunikáciu a neexistuje nijaká právna ani faktická vada, pre ktorú by nepostačovalo využitie verejnej komunikácie ako prístupu k jej pozemkom. Argumentovali, že žalobkyňa zavádza súd tvrdením, že nie je priestor na vybudovanie chodníka, ako dôkaz priložili fotografie, z ktorých podľa nich vyplýva dostatočný priestor na vybudovanie chodníka, čo je záležitosťou obce a odmietajú suplovanie verejných úloh obce zriadením vecného bremena na ich pozemkoch a zabezpečovanie alternatívneho prístupu k pozemkom priamo napojených na verejnú komunikáciu. Odmietajú akékoľvek vytváranie chodníka cez ich súkromný pozemok, pokiaľ existuje možnosť k ich vybudovaniu cez pozemky vo vlastníctve obce a to menej zaťažujúcim spôsobom, keď prioritný má byť zásah do verejných pozemkov a nie súkromných pozemkov. Uviedli ďalej, že pokiaľ existuje pôvodne vybudovaná verejná komunikácia, nie je v zmysle príslušných predpisov nevyhnutné aj budovanie chodníkov k nej, je to na rozhodnutí obci samotnej a nie o zásahoch súdov do súkromného vlastníctva, pokiaľ k tomu nie je dôvod. Ak sa žalobkyňa cíti tým ohrozená, mohli by od nej obdobne požadovať rovnaký prístup a zriadenie vecného bremena z rovnakých dôvodov. To považujú za absolútne nezmyselné, ak sa žalobkyňa cíti nebezpečne na verejnej komunikácii ako účastník dopravnej premávky - chodec, môže sa nad rámec toho zabezpečiť napr. reflexnými prvkami alebo má svoje požiadavky smerovať ako občan na obec, ktorá má plniť verejné úlohy. Poukázali ďalej na to, že žalobkyňa susedí s viacerými inými dostupnými a príľahlými pozemkami nachádzajúcimi sa v obci W. B. V., k. ú. W., parc. č.: E XXXX/X, S. XXX/XX, S. XXX/XX, S. XXX/X, Q. XXX, preto nerozumejú z akého dôvodu si nárokuje práve prechod cez ich pozemok. Vo vzťahu ku skutkovému tvrdeniu, že rodina žalobkyne žiadala obec o vybudovanie chodníka, ktorá ho následne vybuodovala bez stavebného povolenia a bez súhlasu vtedajších vlastníkov pozemkov uviedli, že túto stavbu považujú za nelegálnu čienu stavbu. Argumentovali, že to, že žalobkyňa dlhodobo bez právneho titulu využívala predmetné pozemky v ich vlastníctve t. j. neprávnym, jej nezakladá žiadne právo k

trvalému vecnému bremenu, čo je v rozpore so zásadou „z nepráva nemôže vzniknúť právo“. U každého zo súdom ustálených vecných bremien a nárokov z ich vydržania sa vždy sledoval doterajší právny stav, t. j. či existoval platný právny titul od akéhokoľvek predchádzajúceho vlastníka po dobu desiatich rokov. To, že žalobkyňa opakovane uplatňovala neprávo a prechádzala cez predmetné nehnuteľnosti v ich vlastníctve, v ničom nevytvára jej práva z vecného bremena práve naopak, len vytvára ich nároky voči nej, za doterajšie bezprávné užívanie ich pozemku bez akéhokoľvek vysporiadania, t. j. evidujú voči nej neuplatnený nárok z bezdôvodného obohatenia a to rozsahu, v akom navrhuje zriadenie predmetného a čisto fiktívneho vecného bremena. Žalobkyňou navrhované vecné bremeno z uvedeného dôvodu považujú za neprímerané, porušujúce základné zásady proporcionality a subsidiarity, rovnako dané vecné bremeno nemožno vydržať, keďže vzniká len na základne opakovaného narušenia ich práv. To, že v súčasnosti zamedzili porušovaniu svojich práv nič nemení na skutočnosti, že by akékoľvek právo žalobkyne predtým existovalo. Majú za to, že akcentuje akákoľvek dobromyseľnosť a oprávnenosť vydržateľa, na ktorú sa žalobkyňa odvoláva a z toho dôvodu žiadna vydržacia doba ani neplynula. Rovnako žalobkyňa ničím nepreukázala, že vydržacia doba pôsobila nepochybne nerušene počas celej doby predchádzajúcich 10 rokov, t. j. rovnako aj počas obdobia, keď predmetný pozemok nevlastnili. Judikátúra, na ktorú žalobkyňa odkázala, riešila len prípad dobromyseľnej držby s právnym titulom, ktorá bola preukázateľne nerušená po dobu 10. rokov. Tu však absentuje všetko. Vzhľadom na to, že sa nejedná o žiadnu oprávnenú držbu, len o opakovaný neoprávnený vstup žalobkyne na ich pozemok, daný judikát predložený žalobcom svedčí len v prospech ich žalobného úspechu a vyracia jej fiktívne konštrukty. Uviedli ďalej, že žalobkyňa tiež zavádza súd s tvrdením, že bola nimi požiadaná vyjadriť sa k podnikateľskému zámeru, nakoľko takáto žiadosť jej nikdy nebola predložená a tiež zavádza tvrdením vzniknutú situáciu riešiť zmierlivou cestou, keď práve naopak na základe ich vôle riešiť veci zmierlivo bolo dohodnuté stretnutie, ktoré sa malo uskutočniť dňa 25.02.2020 o 15:45 na obecnom úrade, a na ktorom sa žalobkyňa napriek pozvaniu odmietla zúčastniť. Tiež zavádza aj s tvrdením o umiestnení jej plynovej prípojky na ich pozemku, keď spomínaná plynová prípojka sa nachádza na jej vlastnom pozemku a poukázali tiež na to, že návrh žalobkyne na nariadenie neodkladného opatrenia zo dňa 18.05.2020 bol vyznačený len na základe pochybenia katastrálneho odboru Levice.

3. Žalobkyňa 1/ vo svojom vyjadrení k vyjadreniu žalovaných navrhla, aby do konania pristúpil na strane žalobcu aj druhý žalobca, a to jej manžel - T. X.. Ďalej zdôraznila, že mala zabezpečený bezpečný prístup peši cez nehnuteľnosti k svojej nehnuteľnosti 35 rokov ich užívania a vlastníctva. Uvedený prístup bol najskôr cez provizórny chodník, až následne v roku 2008 bol vybudovaný riadne spevnený chodník. Do nadobudnutia vlastníckeho práva k nehnuteľnostiam žalovanými, uvedený prístup peši bol nerušene zabezpečený a využívaný nielen žalobkyňou a členmi jeho rodiny, ale aj inými obyvateľmi obce. Až po nadobudnutí vlastníckeho práva žalovanými sa narušil pokojný stav užívania predmetného chodníka. Žalobkyňa sa snažila riešiť vzniknutú situáciu apelom na obec, avšak do dnešného dňa v tomto smere nedošlo k reálnym krokom obce. Argumentovala, že žalovaní bez relevantného dôvodu a bez akejkoľvek diskusie pristúpili k odstráneniu predmetného chodníka, hoci im nijako nezavádzal, lebo na predmetnej nehnuteľnosti sa doteraz žiadna výstavba žalovanými nerealizuje. Mala za to, že žalovaní týmto spôsobom chceli len demonštrovať svoje absolútne právo - panstvo nad nehnuteľnosťou, a napriek snahe žalobkyne s manželom primäť ich k dohode na zachovaní chodníka, tento dali jednostranne odstrániť. Vo vzťahu k stretnutiu, ktoré sa malo uskutočniť na obecnom úrade dňa 25.02.2020 uviedla, že predmetné stretnutie bolo zrušené prednostom obecného úradu N.. N. R., z dôvodu, že sa preverovali vlastnícke práva obce k nehnuteľnosti. Argumentovala, že žalovaný 1/ ju osobne navštívil dňa 30.01.2020 a ubezpečoval ju, že všetky siete aj chodník preloží na vlastné náklady, čo sa však už dňa 03.02.2020 ukázalo ako zavádzanie, nakoľko na obecnom úrade bola ním podaná žiadosť na odstránenie chodníka obcou. Poukázala ďalej na § 3 ods. 1 Občianskeho zákonníka, podľa ktorého výkon práv a povinností vyplývajúcich z občianskoprávných vzťahov nesmie bez právneho dôvodu zasahovať do práv a oprávnených záujmov iných a nesmie byť v rozpore s dobrými mravmi. Argumentovala, že občianskoprávne vzťahy sú založené aj na rešpektovaní a dodržiavaní pokojného stavu a vo výkone svojich subjektívnych práv spôsobom, ktorý nezasahuje do práv iných - susedských, resp. spôsobom výkonu takým, ktorý je v rozpore s dobrými mravmi. Žalovaní nerešpektovali § 3 ods. 1 Občianskeho zákonníka, keď pokojný a nerušený spôsob užívania chodníka, ktorý slúžil na bezpečný prístup žalobkyne k jej nehnuteľnosti, dali jednostranne odstrániť bez náležitej snahy o alternatívne riešenie prístupu peši žalobkyne k svojej nehnuteľnosti. Žalovaní ani neprejavili žiadnu vôľu o iné vhodné riešenie uvedenej situácie, napr. dohodou o zabezpečení dočasného prístupu, ale výlučne jednostranne, mocensky a šikanóznym spôsobom si realizovali nimi presadzované riešenie, ktoré narušilo 35 ročný pokojný stav. Uvedený pokojný stav žalovaní nielenže svojím výkonom narušili, ale ho naďalej prehlbujú,

lebo dňa 22.06.2020 si nehnuteľnosť oplotili a to opäť bez akéhokoľvek relevantného dôvodu, výlučne len pre robenie napriek žalobkyni, aby nemohla realizovať svoj prístup peši k nehnuteľnosti. Zopakovala, že žalovaní nijako reálne nevyužívajú nehnuteľnosť, preto do času, keď získajú (ak získajú) stavebné povolenie, resp. iný súhlas na užívanie svojej nehnuteľnosti na určitý účel, mohli a mali prejavíť dobrú vôľu na alternatívne riešenie prístupu peši k nehnuteľnosti žalobkyne. Keďže tak žalovaní nekonali, konali v rozpore s dobrými mravmi v zmysle § 3 ods. 1 Občianskeho zákonníka, na čo apeluje, aby prihliadal konajúci súd pri posudzovaní predmetného sporu a odoprel poskytnúť ochranu subjektívnemu právu - vlastníckemu právu žalovaných v rozsahu, ktorý žalovaní šikanózne presadzujú. Zdôraznila, že na jednej strane si uvedomuje a rešpektuje aktuálne vlastnícke právo žalovaných, avšak na strane druhej by si žalovaní mali uvedomovať, že okrem ich vlastníckeho práva sú aj práva žalobkyne na pokojnom užívaní svojej nehnuteľnosti, a to predovšetkým v zabezpečení bezpečného prístupu peši k nej. Žalobkyňa poukázala ďalej na to, že aktuálna situácia v obci W. B. V. je dlhodobo neúnosná z hľadiska hustoty premávky na hlavnej ceste I. triedy a táto hustota sa neustále zvyšuje, pričom v zmysle posledných údajov je hustota premávky na hlavnej ceste I. triedy lemujúcej nehnuteľnosti strán sporu v rozsahu 16.000 vozidiel denne. Prístup peši k nehnuteľnosti žalobkyne je prakticky nereálny, lebo nie je vybudovaný žiadny spevnený chodník popri uvedenej rušnej verejnej komunikácii, obecný chodník je vybudovaný výlučne len na strane ako sa nachádza parcela „C“ č. XXX/XX a smeruje až cez celú obec, ale opačným smerom od nehnuteľností strán sporu. Za tejto situácie teda neexistuje žiadny bezpečný prístup peši k nehnuteľnosti žalobkyne, ktorý by neohrozoval život a zdravie žalobkyne, ak má v úmysle sa dostať k svojej nehnuteľnosti peši. Argumenty, ktoré podporujú zriadenie vecného bremena - práva vstupu a prechodu peši k nehnuteľnosti žalobkyne zhrnula nasledovne: (a) jediný peší prístup žalobkyne cez nehnuteľnosť žalovaných bol dlhodobý a nikým nerušený 35 rokov, (b) aktuálne neexistuje bezpečné riešenie pešieho prístupu k nehnuteľnosti žalobkyne, akékoľvek provizórne riešenie cez jarok alebo popri rušnej hlavnej ceste je vylúčené vzhľadom na hustotu premávky, (c) žalobkyňa reálne nemá iný peší prístup k svojej nehnuteľnosti, prístup z druhej strany nehnuteľnosti cez parcelu „E“ č. XXX je bez akéhokoľvek významu, lebo uvedená strana je smerom von z obce, a teda aby sa na túto stranu žalobkyňa dostala, musí opäť prejsť popri rušnej hlavnej ceste bez vybudovaného chodníka, (d) zriadené vecné bremeno by bolo dočasného charakteru - žalobkyňa nepožaduje trvalé zriadenie vecného bremena na nehnuteľnosti, uvedomuje si, že obec by mala zabezpečiť bezpečné chodníky, avšak vzhľadom na 35 ročný prístup peši, ktorý žalovaní zrušili a doteraz nevybudované chodníky až po nehnuteľnosť žalobkyne, vznikla pre žalobkyňu patová situácia, keď nemá možnosť sa dostať inak peši k svojej nehnuteľnosti, (e) za zriadené vecné bremeno by žalovaní obdržali finančnú náhradu - dočasné obmedzenie vlastníckeho práva by bolo kompenzované finančnou náhradou, ktorú je súd povinný stanoviť pri zriaďovaní vecného bremena. Záverom zdôraznila, že nemá reálne iný bezpečný prístup peši ku svojej nehnuteľnosti, pričom záujem mať prístup peši nie je pohodlnosť resp. svojvôľa žalobkyne. Je potrebné si uvedomiť, že žalobkyňa dlhodobo žije v obci, kde sa ľudia pohybujú v rámci intravilánu prevažne peši a auto sa využíva výlučne len na chodenie mimo obce. Za súčasnej situácie má síce žalobkyňa zabezpečený prístup z verejnej komunikácie, ale to výlučne autom - peši by sa ku svojmu vchodu dostala len po nebezpečnej a hustej verejnej komunikácii. Dočasné obmedzenie vlastníckeho práva žalovaných za účelom zabezpečenia bezpečného pešieho prístupu je z hľadiska proporcionality akceptovateľné, navyše, ak sa jedná o obmedzenie dočasné a za náhradu. Pri pomerovaní ústavného práva žalovaných podľa čl. 20 Ústavy SR - práva vlastníť majetok a ústavných práv žalobkyne podľa čl. 21 - na obydlie, podľa čl. 19 ods. 2 Ústavy SR - na súkromný a rodinný život a podľa čl. 40 Ústavy SR - na ochranu zdravia, jednoznačne by mal prevážiť záujem na ochrane ústavných práv žalobkyne, o to viac, ak súd vezme do úvahy šikanózny výkon svojich subjektívnych práv žalovaných, ktorí v rozpore s dobrými mravmi zbavili žalobkyňu pešieho prístupu k jej nehnuteľnosti a neponúkli iné riešenie tohto prístupu.

4. K vyjadreniu žalobkyne sa vyjadrili žalovaní, ktorí mali za to, že fakt, že T. X., B.. XX.XX.XXXX ako manžel žalobkyne a zároveň bezpodielový spoluvlastník nehnuteľností, v prospech ktorých sa podľa žaloby má zriadiť vecné bremeno k prístupu, mal byť účastníkom sporu už v momente podania žaloby. Žaloba nespĺňala náležitosti, pre ktoré by sa malo viesť konanie v čase jej podania, preto mali za to, že sa podaním žaloby malo jednáť v zmysle § 77 CSP o tzv. nútené procesné spoločenstvo, keďže z hľadiska hmotného práva potrebné a nevyhnutné, aby žalobu uplatnilo viacero subjektov spoločne. Keďže sa jedná o riešenie spoluvlastníckych otázok v rámci bezpodielového spoluvlastníctva manželov, jedná sa o tak právne zásadnú otázku týkajúcu sa nakladania s nehnuteľnosťami manželov, že účasť samotnej manželky bez účasti manžela v momente podania žaloby bola neprípustná. Mali za to, že takáto skutočnosť by sa nemala napravnáť ex post prístuppením manžela, ale len nanovo podanou žalobou

a zamietnutím procesne neprípustnej žaloby. Argumentovali ďalej, že žaloba žalobcov o zriadenie vecného bremena na ich nehnuteľnostiach je jasným dôkazom brániť im v pokojnom užívaní pozemku, nakoľko obec W. B. V. nikdy nevlastnila daný pozemok a obec bez povolenia bývalých vlastníkov na parcele registra „E“ orná pôda, umiestnila predmetný chodník bez súhlasu vtedajších vlastníkov. Oni nehnuteľnosti odkúpili so všetkým čo na nich toho času bolo (ako stoja a ležia), následne požiadali obec, aby si odstránila nelegálny chodník nachádzajúci sa na nich, pričom svojpomocný zásah voči neprávu nemá nič so zachovaním konzistencie proti pokojnému a nerušenému stavu. Žalobkyňa tiež podala žiadosť na obec, aby preverila vlastníctvo, ktorá im aj vyhovelá v preverovaní vlastníckych práv ich nehnuteľností a podala žiadosť na Okresný úrad, katastrálny odbor. Obec následne dočasne prerušila konanie o odstránení chodníka a vo veci oplotenia pozemku až do vysporiadania žiadosti obce. Preverovanie na Okresnom úrade Levice, katastrálny odbor, potvrdilo správnosť postupov. Poukázali ďalej na to, že žalobkyňa sa niekoľkokrát v žalobe a svojom vyjadrení dotazuje a domáha akceptácie dobrých mravov, ale faktom stále ostáva to, že bez súhlasu vlastníkov nehnuteľností využívala predmetné nehnuteľnosti a protiprávne na ne vstupovala, ktoré boli počas celého trvania jej domnelých práv v súkromnom vlastníctve. Protiprávne aplikovanie nepráva nenahrádza žiadne dobré mravy, a keďže neexistoval žiaden súhlas od nich alebo predchádzajúcich vlastníkov k užívaniu nehnuteľností žalobkyňou, dochádzalo len k opakovaným protiprávnym vstupom nezakladajúcim žalobkyni žiadne práva. Poukázali na to, že jediní poškodení boli predchádzajúci vlastníci a oni ako súčasní vlastníci, keďže to všetko po celý čas žalobkyňa aplikovala bez protihodnoty a tým sa bezdôvodne obohacovala resp. spôsobila škodu. Mali za to, že ak žalobkyňa akcentuje na dobré mravy, nie je to pravda ale opak, lebo ona sama ich porušovala popri porušení zákona samotného. Rovnako akcentovanie na pokojný a nerušený stav má byť len v prípade, ak sa jedná o skutočné právo, ktoré sa aplikuje. Nehnuteľnosti kúpili so všetkým čo na nich toho času bolo (ako stoja a ležia) a následne požiadali obec, aby si po sebe odstránila nelegálnu stavbu. Rovnako si žalobkyňa vynucuje svoje neprávo tým, že chce rozhodovať o cudzom majetku keď vyhlasuje, že bez relevantného dôvodu si oplotili svoje vlastné nehnuteľnosti, pričom vlastné má oplotené a majú jej tolerovať, že ich nemôžu využívať vo svoj prospech, čo by ich ani nenapadlo. Svedčí to o jej rokmi zaužívanom zvyku, cudzí majetok využívať neprávom vo svoj prospech ako vlastné panstvo, čo je výraz, ktorý s obľubou používal právny zástupca žalobkyne pri degradácii ich ústavných práv k ich súkromnému vlastníctvu. Žalobkyňou tvrdený 35 ročný pokojný stav považujú za neoprávnené užívanie pozemku bez akejkoľvek náhrady alebo finančnej kompenzácie vtedajším majiteľom predmetných nehnuteľností. Žalobkyni ide predovšetkým len o neoprávnené užívanie zatiaľ nevyužívanej nehnuteľnosti na svoj komfort a žiada od súdu, aby jej také neprávo platne priznal. Postup, na ktorý sa vehementne dotazuje žalobkyňa a jej právny zástupca, nemôže viesť vzniku práv. Súlad postupu žalovaných môže byť braný do roviny súladu s dobrými mravmi len ak predtým mala žalobkyňa existujúce a platné právo na prechod cez ich pozemok. To však nikdy nemala, len opakovane aplikovala neprávo tým, že neoprávnene prechádzala po dobu 35 rokov cez predmetné nehnuteľnosti. Argumentovali ďalej, že žalobkyňa si vie obdobný postup zaobstarať prostredníctvom prechodu cez pozemok vlastných rodičov. Ak by sa malo súdom primerane a spravodlivo niekomu nariadiť vecné bremeno k prístupu po vyčerpaní od možností prostredníctvom prechodu cez verejné pozemky a dochádza k zásahu do súkromného vlastníctva, prechod cez nehnuteľnosti rodinných príslušníkov je najprimeranejší. Žalobkyňa ak sa nevie s vlastnými rodičmi dojednať o práve k prechodu na rovnakú komunikáciu, mala by žalobu viesť voči nim a nie voči iným, tretím subjektom. Poskytujú to aj ako riešenie v rámci dobrých mravov, aby naďalej nerušene a pohodlne využívali chodníček prepojený na ich susediacu parcelu a to na pozemok rodičov žalobkyne, cez ktorý sa komfortne peši dostanú na parc. č. XXX/X a prakticky reálne sa dostanú na parc. č. XXX/XX. Navrhujú teda, nech sa žalobkyňa dohodne s vlastnými rodičmi, ak tí s tým nesúhlasia, nech sa súdi s nimi. Zdôraznili, že žalobkyňa má prístup k svojej nehnuteľnosti rovno z cesty prvej triedy, ktorá nezakazuje vstup chodcom, pravé naopak sú riadnym účastníkom cestnej premávky. Komunikácia je technicky navrhovaná v obci tak, (so širokou krajnicou) aby bola bezpečná i pre chodcov. Ak má žalobkyňa problém s tým, že sa necíti bezpečne, má sa v prvom rade obrátiť na obec a dožadovať sa zriadenia chodníka pre chodcov, ktorý sa vie postaviť na obecnom pozemku (i nad jarkom). To že si obec neplní vlastné úlohy voči vlastným občanom, nemôže byť suplované súdnym nariadovaním vecných bremien. Žalobkyňa žiada vyriešenie jej pohodlia privilegovanou prístupovou cestou cez ich nehnuteľnosti, keď sama priznáva, že má zabezpečený voľný prístup. Zákon nerozdeľuje prístup ako taký na peši či autom, resp. prístup autom cez verejnú komunikáciu vie využiť i chodec ako účastník cestnej premávky a neexistuje tam dopravné obmedzenie pre prístup chodcov na danú komunikáciu. Podľa tohto by mohol každý obyvateľ obce žiadať o ďalší prístup k svojej nehnuteľnosti cez susedné pozemky i tam, kde to nie je nevyhnutné a kde má prístup cez verejnú komunikáciu zabezpečený. Stretnutie, ktoré sa malo realizovať 25.02.2020 na obecnom úrade

zrušila sama žalobkyňa s tým, že sa odmieta s nimi stretnúť. Následne bol žalovaný 1/ za žalobkyňou doma osobne, kde s ním opätovne odmietala komunikovať a pripravila pre nich prekvapenie v podobe predmetnej žaloby. Napriek všetkému iniciovali druhé oficiálne stretnutie na obecnom úrade, ktoré sa uskutočnilo dňa 10.06.2020, kde sa snažili nájsť riešenie na vzniknuté nepohodlie žalobkyne. Treba vedieť, že do toho času mala žalobkyňa neobmedzený prechod (ako dovtedy ešte tolerované neprávom) cez ich pozemok a situácia bola úplne iná a nemusela viesť k oploteniu pozemku. Na stretnutí vznikla dohoda, že žalobcovia siahnu podanú žalobu a oni im umožnia pohodlný a neplatený prechod a to aj bez zriaďovania vecných bremien. Žalobkyňa ale dohodu nedodržala, následne došlo k odstráneniu nelegálneho chodníka obcou z ich pozemkov a k ich oploteniu.

5. Uznesením sp. zn.: 7C/21/2020 - 119 zo dňa 28.04.2022 súd pripustil, aby do konania ako žalobca 2/ L. T. X., B.. XX.XX.XXXX, majú za to, že sú splnené podmienky na pripustenie vstúpenia ďalšieho subjektu podľa § 79 CSP, ktoré uznesenie nadobudlo právoplatnosť dňa 03.05.2022. V tejto súvislosti súd ešte s poukazom na argumentáciu žalovaných udáva, že na strane žalobcov nejde o nerozlučné procesné spoločenstvo tak ako to má na mysli § 77 CSP, keďže v danej veci nejde o také spoločné práva alebo povinnosti, pre ktoré by sa rozsudok vo veci musel vzťahovať na oboch žalobcov a rovnako tak nejde ani o nútené spoločenstvo podľa § 78 CSP, keď priamo zo zákona alebo z povahy veci je z hľadiska vecnej legitímácie nevyhnutné, aby v konaní vystupovalo na strane žalobcov spoločenstvo.

6. Súd vo veci nariadil pojednávania, na ktorých predmetnú právnu vec prejednal. Právny zástupca žalobcov na pojednávaní uviedol, že na dotknutom pozemku bol vyše 60 rokov užívaný chodník. Tento pokojný stav bol narušený jednostranným a svojvoľným výkonom vlastníckych práv zo strany žalovaných. Od roku 2008 dokonca obec vybudovala na predmetnom pozemku riadny chodník, ktorý bol neskôr zo strany žalovaných demontovaný. Aktuálne je žalobcom vyše dva roky bránený bezpečný prístup k svojmu pozemku, nakoľko hlavná cesta vedúca popri rodinnom dome, neumožňuje peší prístup a bezpečný prístup žalobcov k svojmu rodinnému domu. Vzhľadom na zmenené skutkové okolnosti, ktoré nie sú zapríčinené žalobcami, bude potrebné vykonať nové geodetické zameranie a tento dôkazný prostriedok súdu doloží, resp. bude navrhovať, aby súd vykonal takéto dokazovanie, aby ustanovil znalca, geodeta z dôvodu, že žalovaní neumožnia prístup geodeta, resp. znalca za účelom vypracovania súkromného znaleckého posudku.

7. Žalovaný 1/ na pojednávaní uviedol, že trvá na svojich predchádzajúcich vyjadreniach a žiadal žalobu zamietnuť z dôvodu, že žalobcovia majú prístup k svojej nehnuteľnosti a to buď priamo ako aj cez pozemky svojich rodičov. Žalovaná 2/ uviedla, že sa pridrižiava vyjadrenia žalovaného 1/ a žiadala žalobu v celom rozsahu zamietnuť.

8. Po predbežnom právnom posúdení veci podľa § 181 ods. 2 CSP, právny zástupca žalobcov uviedol, že má za to, že bolo preukázané, že prístup z verejnej komunikácie, cesty pre motorové vozidlá, nie je bezpečný a vhodný v 21. storočí na prístup k domu. Žalobcovia nespochybujú, že majú prístup, ale motorovým vozidlom k svojmu rodinnému domu. To znamená, že v 21. storočí majú prístup len motorovým vozidlom k domu. Súd by mal vychádzať zo skutkových okolností a pomerov v danej veci. Jedná sa o obec, kde obyvatelia obce prechádzajú, chodia pešo, resp. na bicykli, takže ak by mal platiť predbežný právny názor, tieto miestne pomery súd vôbec nebral v úvahu a v podstate by bránil žalobcom ako dlhodobým obyvateľom obce, pohybovať sa po obci pešo. Existuje aj judikatúra súdov, ktorá podporuje tento názor, že nie je vylúčené, ak existuje prístup z verejnej komunikácie, je to otázka bezpečnostného hľadiska, ktorá bráni tomu, aby žalobcovia využívali tento prístup k svojej nehnuteľnosti. Navrhované dôkazy, čo sa týka bývalého vedenia obce a aktuálneho vedenia obce má práve viesť k preukázaniu toho, aké sú miestne pomery v obci a ako obec riešila možnosť prístupu k rodinnému domu žalobcov. Faktický stav je taký, že obec ako kompetentný orgán prístup peší doteraz nevyriešil. Účelnosť dokazovania v tomto rozsahu vyplýva práve z tohto. Uvedené konanie je konaním, kde je súd dokonca povinný vykonať dokazovanie v zmysle § 216 ods. 2 CSP, takže ak aj nie sú v spise dôkazy, ktoré by objasňovali skutkový stav medzi stranami, je povinný tak urobiť súd.

9. Žalovaný 1/ k predbežnému právnomu názoru súdu uviedol, že v obci je povolená maximálna rýchlosť 50 km/h. Žalobcovia ako účastníci cestnej premávky nemajú zakázané vstúpiť na cestu I. triedy, rovnako majú možnosť bezpečného prechodu aj cez pozemky svojich rodičov. Taktiež je tu možnosť prechádzať v jarku, kde podľa jeho informácií obec plánuje zriadiť chodník. Preto žalobcovia zavádzajú ak tvrdia, že nemajú bezpečný prístup ku svojej nehnuteľnosti.

10. Právny zástupca žalobcov následne žiadal, aby súd pripustil zmenu žaloby tak, že „Žalobcovia a každočasí vlastníci parc. XXX/X v k. ú. W. sú oprávnení z vecného bremena práva vstupu a prechodu cez pozemok žalovaných parc. č. XXX/XX k. ú. W. a žalovaní a každočasí vlastníci parc. XXX/XX sú povinní z tohto vecného bremena“ alebo eventuálne „Súd zriaďuje vecné bremeno práva vstupu a prechodu cez pozemok žalovaných parc. XXX/XX k. ú. W. v prospech žalobcov a každočasích vlastníkov parc. XXX/X k. ú. W.“ „Žalovaní sú povinní nahradiť 100 % trov konania žalobcom.“ Právny zástupca žalobcov tiež upresnil, že táto zmena bude len predbežná, keďže k určitosti petitu je nevyhnutné vykonať dokazovanie v rozsahu nového geodetického zamerania a znaleckého posudku. Súd tak uznesením, ktoré vyhlásil na pojednávaní za prítomnosti strán sporu, resp. ich zástupcu majú za to, že nie sú splnené podmienky na nepripustenie zmeny žaloby podľa § 143 CSP, zmenu žaloby pripustil.

11. Žalobkyňa 1/ vypočutá ako strana sporu na pojednávaní uviedla, že v predmetnej nehnuteľnosti bývajú od roku 1986. Na spornej parcele mali vychodený chodník, nevedeli, aké sú tam vlastnícke práva. Bolo im tvrdené, že sú to vyvlastnené pozemky. Jej starý otec musel dodržať 25 m ochrannú zónu od cesty prvej triedy. Po spornom pozemku chodili od roku 1957. Neskôr požiadali obec o vybudovanie spevneného chodníka, pričom bezpečnosť prechodu bola zaručená do roku 2020. Motorové vozidlá vstupujú do obce rýchlosťou 70 km/h, v dôsledku čoho bezpečnosť nie je daná. Na otázku svojho právneho zástupcu žalobkyňa uviedla, že ich rodinný dom bol skolaudovaný v roku 1957. Prístup peši cez pozemok XXX/XX ku svojmu pozemku využívali oni, resp. ich právny predchodcovia odjakživa, od skolaudovania rodinného domu. Chodník bol vybudovaný v roku 2008 obcou. O tom, že bol vybudovaný načierno vedomosť nemali, toto si mala ustriechnuť obec. Susedský spor vznikol v januári 2020, keď im žalovaný na osobnom stretnutí prisľúbil, že chodník a inžinierske siete preloží na vlastné náklady. O týždeň bola na obecnom úrade, kde bola na stole žiadosť o odstránenie predmetného chodníka. Na otázku, či bola z ich strany snaha sa dohodnúť so žalovanými o práve prechodu cez ich pozemky uviedla, že na obecný úrad dala žiadosť, aby bolo pristúpené k jednaniu so žalovanými. Toto stretnutie sa aj uskutočnilo, bolo jej na ňom oznámené, že žalovaní sa nemajú v záujme dohodnúť. Podľa jej vedomostí sa toto stretnutie uskutočnilo na jar v roku 2021. Chodník odstránil žalovaný niekedy v máji v roku 2020. Prítomná bola aj polícia, aj starosta obce, aj prednosta obce. Na otázku, či si uplatňovala nejaká osoba svoje vlastnícke právo k dotknutým pozemkom okrem žalovaných uviedla, že sa nikdy nikto nepozastavil nad tým, že cez ten pozemok prechádzajú, nikdy im v tom nebolo bránené. Na pozemku sa nachádza elektrický stĺp, vodovodná prípojka, plynová a internetová prípojka. K plynovej prípojke uviedla, že sa jedná o plynový rozvod, meter od ohrady je potom klasická prípojka. Na otázku žalovaného 1/, či žalobkyňa 1/ požiadala obecný úrad o odkúpenie tohto pozemku a akú odpoveď od obce dostala, žalobkyňa 1/ uviedla, že v roku 2015 požiadala obec o vysporiadanie pozemkov, cez ktoré vedú spomenuté prípojky. Obec jej oznámila, že tieto pozemky sú v súkromnom vlastníctve, a preto si to má vysporiadať „po vlastnej osi“. Bola za prednostom, pánom R., ktorý jej oznámil, že títo vlastníci ani nevedia, že tam pozemky majú a že sa nemusí ničoho obávať. Na otázku, či žalobkyňa prechádza na spornú cestu cez svoj pozemok a pozemok jej rodičov uviedla, že tade prechádza, avšak len peši, nakoľko bicyklom sa teda nedá prejsť. Na otázku, prečo bola privolaná polícia a kto ju privolal uviedla, že políciu privolala ona, následne sa opravila, že je možné, že políciu naozaj zavola žalovaný 1/, lebo mu bránila v odstránení chodníka, keďže pán starosta jej prisľúbil, že žalovaný musí pri rozoberaní chodníka obrubníky ponechať. Na otázku, či ju polícia následne vykázala, žalobkyňa 1/ uviedla, že áno. Na otázku žalovanej 2/, či keď žalobkyňa tvrdí, že cez pozemok jej rodičov nemožno prechádzať bicyklom, či sa po obci pohybuje prostredníctvom bicykla, žalobkyňa 1/ uviedla, že áno, pohybuje. Na otázku, či sa táto bicyklom pohybuje aj po hlavnej ceste, žalobkyňa 1/ uviedla, že sa pohybuje bicyklom aj po chodníkoch vybudovaných pre peších, nakoľko tieto občania takto využívajú, ale pohybuje sa aj po hlavnej ceste.

12. Žalovaný 1/ vypočutý ako strana sporu na otázky právneho zástupcu žalobcov uviedol, že na pozemku sú prípojky vody, plynu, elektriny, optický kábel, vysoké napätie, nízke napätie, niektoré na pozemku, niektoré v zemi. Na otázku, či z týchto prípojek vyplývajú nejaké ochranné pásma alebo iné obmedzenia, žalovaný 1/ uviedol, že pokiaľ má právny zástupca na mysli v súvislosti so stavbou, tak vyplývajú. Nevedel uviesť aké konkrétne, keďže tieto ochranné pásma sú odlišné v závislosti od toho, či sa týkajú elektriny, vody, prípadne iného. Pozemok na LV č. XXXX sa aktuálne nevyužíva na žiaden účel, plánujú jeho využitie. Plány majú rôzne, pozemok chcú využiť na účely podnikania, žiadosť na stavebnom úrade nemajú. Jadro sporu medzi stranami videl v prístupe žalobcov, poukázal na to, že pozemok kúpili, chceli sa nejako dohodnúť. Jedná sa o obštrukcie, ktoré voči nim vedú tak žalobcovia, ako aj pani W.. Na otázku, aká bola predstava ich dohody, žalovaný 1/ uviedol, že preloží nesprávne

vybudovaný plot, k plotu sa vybuduje nový chodník, keďže pôvodný viedol cez stred pozemku, chceli ho preložiť. Pani X. im hovorila, že ide o obecný chodník, a preto požiadali obec, aby si svoj chodník odstránila. Na otázku, prečo bránia prístupu cez svoj pozemok, ak ho aktuálne nijako nevyužívajú uviedol, že je to súkromný pozemok, môže sa stať, že sa niekomu vytkne „nožička“, nakoľko ide o nerovný terén. Na otázku, či nerozmýšľali nad vstupným, vyberaním odplaty od chodcov, žalovaný 1/ uviedol, že nie, lebo nikto tadiaľ nechce chodiť, čo sa týka chodcov. Na otázku, či podľa jeho názoru uvedený chodník využívali výlučne iba žalobcovia uviedol, že sa domnieva, že áno, oni pozemok kúpili tak ako ležal, keďže zistili, že chodník patrí obci, požiadali ju o jeho odstránenie. Na otázku, či má vedomosť o stanovisku Slovenskej správy ciest o možnosti vybudovania chodníka popri ceste žalovaný 1/ uviedol, že má informácie o tom, že obec plánuje vybudovať v jarku popri ceste chodník a že na tom pracuje už dva roky. Jedná sa však o nepotvrdené informácie. Má vedomosť aj o tom, že pani X. tomu bráni, lebo chráni nejaké korene stromov. Sama sa vybudovaniu chodníka bráni, keďže tvrdí, že by prípadne takýto chodník mohol narušiť korene stromov. Žalovaný 1/ poukázal na pojednávajúci ďalej na to, že žalobcovia už dva roky fungujú tak, že sporný pozemok je oplatený a majú sa ako bezpečne dostať na hlavnú cestu. Prechádzajú si z dvora na dvor. Nech žalobcovia požiadajú pani W., aby mohli chodiť cez jej pozemok. Poukázal na to, že rovnaká situácia je aj v C. V. U., tam tiež všade nevedie chodník, nikto sa tam napriek tomu nesúdi. Žalobcovia majú prístup k hlavnej ceste, a aj cez pozemky svojich rodičov. Pýta sa, či majú dať každému kľúč, aby tade mohol každý chodiť. Žalovaná 2/ sa stotožnila so skutkovými tvrdeniami žalovaného 1/.

13. Žalobkyňa k uvedenému uviedla, že chodník nechcú len pre seba, ale aj pre svoje návštevy, aby k nim mohli ísť bezpečne prísť. Poukázala ďalej na to, že cez V. U. toľko kamiónov nejazdí, lebo sa doprava odkláňa, myslí si, že cez Obec Z..

14. Žalobca 2/ vypočutý ako strana sporu na pojednávajúci na otázky svojho právneho zástupcu uviedol, že ich rodinný dom bol skolaudovaný v roku 1957. Prístup peši cez pozemok parc. č. XXX/XX bol využívaný, odkedy bol rodinný dom skolaudovaný, oni v uvedenej nehnuteľnosti bývajú od roku 1986. Chodník vybudovala obec v roku 2008. Susedský spor trvá od roku 2020 a to odvtedy, keď žalovaný prišiel a začal chodník rozoberať, osadil pred bránku kovové tyče. Zo strany žalovaného 1/ bolo iniciované stretnutie, kde sa nedohodli. Následne manželka podala podnet na stavebnú komisiu, ale odtiaľ už bolo zrejmé, že žalovaní sa dohodnúť nechcú. Chodník začal odstraňovať žalovaný, spravil to asi do polovice, keď bol privolaný starosta obce a následne odstránenie chodníka dokončila obec. Na otázku, či si niekedy v minulosti uplatňovala iná osoba svoje vlastnícke právo k dotknutým pozemkom okrem žalovaných, žalobca 2/ uviedol, že nie. Na otázku, žalovaného 1/, či majú prístupovú bránu ku svojmu domu, žalobca 2/ uviedol, že z hlavnej cesty, ale je nebezpečné tadiaľ chodiť. Na otázku, či si je žalobca 2/ vedomý, že žalovaní sú vlastníckymi pozemku a boli tak oprávnení chodník rozobrať, žalobca 2/ uviedol, že si je tohto vedomý, ale pri prvom stretnutí bol daný príslub, že im v ničom nebudú brániť.

XX. N. I. É., starosta Obce W. B. V. vypočutý v konaní ako svedok na pojednávajúci uviedol, že predmet sporu mu je známy, strany sporu pozná, jedná sa o občanov obce. Na otázky právneho zástupcu žalobcov uviedol, že chodník bol vybudovaný ešte pred jeho nástupom do funkcie, teda ešte pred rokom 2010, presne však kedy, uviesť nevie, nie je mu známe ani na čí podnet bol vybudovaný. Z rozhovorov vie, že cez pozemok chodili rodičia pani X. a teda zrejme na jej podnet bol chodník vybudovaný. Na otázku, či svedok nepreveroval z pozície starostu, či bolo vo vzťahu k tomuto chodníku vydané nejaké rozhodnutie, svedok uviedol, že nie. Na otázku, na základe akého rozhodnutia a kedy bolo rozhodnuté o odstránení chodníka uviedol, že mu zavolať člen obecnej polície s tým, že sa chodník rozoberá. Prišiel na miesto, kde nový majiteľ pozemku sporný chodník odstraňoval, pričom mu oznámil, že keďže tento materiál, z ktorého bol chodník vybudovaný, patrí obci, aby zabezpečil jeho odvoz, čo sa aj následne stalo. Rozhodnutie obce o odstránení chodníka nebolo. Keďže žalovaný tvrdil, že zámková dlažba patrila obci, považovali to za hotovú vec, evidencia o tom nebola. Opravuje sa, v čase, keď sa chodník rozoberal neskúmali, či k tomuto stavebnému materiálu existujú doklady alebo nie. Na otázku, či obec plánuje vybudovať chodník k rodinnému domu žalobcov svedok uviedol, že projekty sú hotové. K stavebnému povoleniu sa vyjadrujú príslušné orgány s tým, že všetky okrem Slovenskej správy ciest, dali kladné stanovisko. Kedy sa tak stane, uviesť nevie. Keď bude stanovisko Slovenskej správy ciest kladné, stavebné povolenie nadobudne právoplatnosť. Predmetný chodník bol už súčasťou zmeny územného plánu obce. Súčasný procesný stav je taký, že projektant komunikuje so Slovenskou správou ciest ohľadom problémov, ktoré tam vznikli a čaká sa na vyjadrenie tohto orgánu. Na otázku či žalovaní požiadali obec o vydanie stavebného povolenia na akýkoľvek účel, svedok uviedol, že nie. Na otázku, či

sa obec starala o chodník, či vykonávala údržbu tohto chodníka v rokoch 2018 a 2019 svedok uviedol, že konkrétne sa vyjadriť nevie. Starajú sa však o všetky chodníky a komunikácie, keďže to brali ako súčasť komunikácie obce, predpokladá, že sa takáto údržba robila. Na otázku, či obec plánuje od žalovaných predmetný pozemok odkúpiť, svedok uviedol, že boli úvahy o tom, že by bol žalovaným ponúknutý na výmenu iný pozemok, k tomuto však nedošlo. A pokiaľ vie, záujem o odkúpenie tohto pozemku mal aj ďalší sused, pán P., ale toto len počul. Na otázku žalobkyne 1/, či je pravdou, že Slovenská správa ciest dala opätovne odmietavé stanovisko k vybudovaniu chodníka, svedok uviedol, že áno. Na otázku žalovaného 1/, či bol sporný chodník niekedy skolaudovaný obcou svedok uviedol, že odkedy je vo funkcii určite nie. Na otázku, či robí obec všetko pre to, aby zabezpečila chodník pre X., svedok uviedol, že áno. Na otázku súdu, z akého dôvodu nebol dobudovaný chodník až po nehnuteľnosť žalobcov v čase, keď sa realizovala výstavba chodníkov na ostatných úsekoch popri hlavnej ceste, svedok uviedol, že sa vyskytol technický problém, nakoľko popri nehnuteľnosti žalovaných a žalobcov je užší priestor než na ostatných úsekoch, ktorý problém sa v súčasnosti rieši, práve Slovenská správa ciest vytýka projektantovi, že v tejto súvislosti nedodrжал všetky technické normy, pričom projektant tvrdí, že tieto dodržané boli.

XX. N.. N. R., prednosta Obce W. B. V. vypočutý v konaní ako svedok na pojednávaní uviedol, že predmet sporu mu je známy, strany sporu pozná, jedná sa o občanov obce. Na otázky právneho zástupcu žalobcov uviedol, že chodník sa vybuvoval ešte predtým ako nastúpil do funkcie, súhlas k vybudovaniu dal bývalý starosta, pán V.. Nijakú dokumentáciu ohľadom tohto na obecnom úrade nenašli. Bývalý starosta však sám uviedol, že tento súhlas dal on. Na otázku, na základe akého rozhodnutia a kedy bolo rozhodnuté o odstránení chodníka svedok uviedol, že pokiaľ vie, o odstránenie chodníka požiadal pán T., ale keďže obec tento chodník oficiálne neviduje, tak zrejme o jeho odstránení písomne ani nerozhodovali. Zrejme so starostom obce nejaká komunikácia ohľadom tohto prebehla, vie, že tento materiál odniesli zamestnanci obce, a preto nevylučuje, že sa na odstránení chodníka v nejakej časti aj podieľali, resp. že pri jeho odstraňovaní pomohli. Na ďalšiu otázku, či zámková dlažba, z ktorej bol chodník vybudovaný, patrila obci, svedok uviedol, že keď nastúpil do funkcie, chodník tam už bol, ale keďže bývalý starosta potvrdil, že dal súhlas na vybudovanie tohto chodníka, predpokladá, že tento materiál patril obci. Čo sa týka evidencie majetku, keďže nemajú k tomuto chodníku projekt, evidenciu tohto majetku neeviduujú. Vzhľadom však k tomu, že súhlas na vybudovanie dal bývalý starosta, je pravdepodobné, že tento materiál bol zaplatený z obecných peňazí. Na otázku, či má vedomosť o tom, či obec plánuje vybudovať nový chodník k rodinnému domu žalobcov svedok uviedol, že na tom pracujú minimálne dva roky, majú zabezpečenú projektovú dokumentáciu, vyjadrenia všetkých orgánov, okrem vyjadrenia Slovenskej správy ciest, ktorá dala už tretie nesúhlasné stanovisko. Podotkol, že tento chodník by mal slúžiť nielen žalobcom, ale aj pre budúcu individuálnu bytovú výstavbu, a preto im príde správne, aby tam ten chodník bol a prečo ho teda nespraviť už v predstihu, za účelom zabezpečenia bezpečnosti. Na otázku, či obec alebo svedok považuje úsek hlavnej cesty za bezpečný, rušný alebo náročný na dopravu svedok uviedol, že podľa jeho subjektívneho názoru sa jedná o najfrekventovanejšiu cestu obce, na ktorej prejde cca 16.000 áut denne a z tohto hľadiska bude určite bezpečnejšie, pokiaľ budú chodci chodiť po chodníku. Na otázku, či žalovaní požiadali obec o vydanie stavebného povolenia na nejaký účel, svedok uviedol, že nepožiadali. Na otázku, či sa obec starala o chodník v rokoch 2018 až 2019 svedok uviedol, že ak to bolo v čase, keď tam tento chodník bol, tak áno. Na otázku, či obec plánuje odkúpiť predmetný pozemok žalovaných alebo nejak inak riešiť vzniknutý spor svedok uviedol, že to riešili na úrovni obecného zastupiteľstva, obec by mala záujem o jeho odkúpenie, to však hovorí za poslancov, ktorí sa vyjadrili v tom zmysle, že môžu rokovať o prípadnom odkúpení tohto pozemku. Na otázku žalobkyne 1/ či sa obec v roku 2018 - 2019, kedy bol tento pozemok vo vlastníctve žalovaných, starala o tento chodník, prípadne, či zabezpečovala kosenie tohto pozemku svedok uviedol, že to nevie povedať s istotou, ale myslí si, že áno. Žalobkyňa 1/ poukázala na to, že tento chodník bol zakreslený v projekte rekonštrukcie chodníkov vypracovanom v roku 2017. Na otázku žalovaného 1/, či mala pani X. niekedy záujem o odkúpenie tohto pozemku v čase, keď ešte oni neboli jeho vlastníckmi svedok uviedol, že nevie, v roku 2015 však požiadala obec, aby tieto pozemky obec odkúpila od ich vlastníkov. Na otázku, či vedela obec od toho času o tom, že sa stará o cudzie pozemky, svedok uviedol, že áno.

XX. Y. V., vypočutý v konaní ako svedok na pojednávaní uviedol, že nevie čo je predmetom konania, strany sporu pozná, jedná sa o občanov obce, pričom v predchádzajúcom období zastával funkciu starostu obce. Po oboznámení svedka ohľadom predmetu konania, na otázky právneho zástupcu žalobcov tento uviedol, že obec prešla hospodárskym rozvojom, v dôsledku čoho sa v obci opravili cesty a vybuvovali chodníky. Aj tento konkrétny chodník sa vybuvoval, a to na žiadosť žalobcov. Už v

minulosti tam bol vychodený chodník. Táto sporná parcela mala byť podľa vyjadrení bývalých predsedov MNV vykúpená na výstavbu rodinných domov. Neboli však zastavané, zrejme kvôli ochranným pásmam. Chodník vybudovala obec, nevie, či to bolo v roku 2005 alebo 2006. Na otázku, či obec vydala nejaké rozhodnutie na postavenie chodníka alebo iné rozhodnutie svedok uviedol, že pri rekonštrukcii Novej ulice sa budovali aj chodníky a zrejme k vybudovaniu tohto konkrétneho došlo dodatkom, nepamätá si však, kedy to bolo. Nezisťovali, či je tento pozemok, tento pozemok nemal založený list vlastníctva a mali za to, že patrí obci. Materiál, z ktorého bol chodník vybudovaný, bol zakúpený obcou. Dôvodom vybudovania chodníka bolo, že žalobcovia nemali chodník a používali dva vychodené chodníky na tejto parcele, ktoré boli do tvaru „V“. Na otázku, či predmetný spevnený chodník využívali aj iné osoby okrem žalobcov svedok uviedol, že nevie, predpokladá, že chodník využívali aj osoby, ktoré išli k žalobcom na návštevu. Na otázku žalovaného 1/, či obecný úrad skolaudoval tento chodník svedok uviedol, že áno, celý chodník bol skolaudovaný. Na otázku, či je na obci dokumentácia o danom chodníku na danej parcele svedok uviedol, že sa jedná sa kolaudáciu celej Novej ulice, cesty a chodníkov. Na otázku, ako bolo možné skolaudovať chodník na ornej pôde svedok uviedol, že tam nebol založený list vlastníctva, išlo o pozemok ničí. Mali tak za to, že ide o pozemok patriaci obci. Na otázku, či svedok vyhľadal žalovaného 1/ v minulosti za účelom dohody odkúpenia tohto pozemku pre potreby pána P. svedok uviedol, že pán P. ho požiadal, keďže sa so žalovaným 1/ pozná, či by žalovaného 1/ neoslovil ohľadom jeho záujmu o odkúpenie tohto pozemku. Na otázku, či má svedok vedomosť o tom, kto boli bývalí vlastníci týchto sporných parciel svedok uviedol, že sa o bývalých vlastníkoch dozvedel až potom, čo pán P. odkúpil od týchto vlastníkov svoje pozemky.

18. Svedkyňa Q. Š. na pojednávaní uviedla, že vie čo je predmetom konania, strany sporu pozná, žalobcovia sú jej susedia, pána žalovaného pozná tiež, chodili do jednej cirkvi a jeho manželku pani žalovanú 2/ pozná z videnia. Na otázky právneho zástupcu žalobcov svedkyňa uviedla, že býva na B. D., žalobcovia na ďalšej ulici, žalobcov pozná už dávno, od ich mladosti, keďže ona v W. býva už 51 rokov. Na otázku, či má prístup pešo k žalobcom svedkyňa uviedla, že sa k nim vie dostať, musí však ísť po hlavnej ceste, čo je cesta medzi I. H. P., ide o frekventovanú, nebezpečnú cestu. Na otázku, kto využíval spevnený chodník keď ešte existoval k rodinnému domu žalobcov resp. žalovaných svedkyňa uviedla, že ho využívali žalobcovia, prípadne návštevy, ktoré k nim chodili. Voľakedy tam chodník vybudovaný nebol, chodilo sa po tráve, keď však obec chodníky budovať začala, spravili chodník aj k ich domu, keďže mali troch synov, aby títo nemuseli chodiť do školy po hlavnej ceste. Na otázku, ako dlho využívali žalobcovia, resp. ich právni predchodcovia tento priestor svedkyňa uviedla, že tam býva 51 rokov, tá bránka, ktorú spravil starý otec žalobkyne, tam bola už vtedy. Na otázku žalovaného 1/, či vie svedkyňa o tom, že rodina X. susedí s rodičovským pozemkom pani X. a či využívajú, resp. či prechádzajú cez tento pozemok na B. D. svedkyňa uviedla, že tade chodia, chodia tam k jej rodičom, keď však pani X. chodila do obchodu alebo do I., chodila cez tento chodník.

19. Právny zástupca žalobcov titulom záverečného návrhu uviedol, že má za to, že žalovaní zneužívajú svoje vlastnícke právo a narušili pokojný stav trvajúci v danom mieste vyše 51 rokov. Predmetný chodník v provizórnej forme bol využívaný právnymi predchodcami žalobcov, čo bolo preukázané na základe dokazovania. Vlastnícke pomery dotknutých pozemkov boli usporiadané až vysporiadaním zo strany žalovaných, dovtedy existovala legitímna dobrá vôľa a dobromyseľnosť žalobcov, resp. právnych predchodcov žalobcov, ktorí sa dôvodne domnievali, že sú oprávnení využívať predmetný prístup, a to chodník k príslušnej nehnuteľnosti. Znehodnotením uvedeného spevneného chodníka zo strany žalovaných došlo k zneužitiu ich vlastníckeho práva na škodu žalobcov a ostatných obyvateľov obce, ktorí využívali tento spevnený chodník ako bezpečný prístup k nehnuteľnosti žalobcov. V konaní bolo preukázané, že aktuálne neexistuje žiadny bezpečný prístup z verejnej komunikácie k pozemku, resp. stavbe žalobcov. Z výpovede predstaviteľov obce vyplynulo, že tento bezpečný prístup neexistuje a obec má snahu viac rokov vybudovať bezpečný prístup prostredníctvom nového chodníka lemujúcu hlavnú cestu. Zneužívanie vlastníckeho práva zo strany žalovaných bolo v konaní preukázané aj tým, že hoci prvú časť parciel nadobudli v roku 2018 žalovaní, do dnešného dňa nepožiadali obec o vydanie územného, resp. stavebného povolenia za nejakým účelom. Aktuálny skutkový stav pre súd je taký, že žalovaní nevedia nijako využívať predmetný pozemok a nič im nebráni v tom, aby umožnili za dohodnutých podmienok vybudovanie prístupu v zmysle historickej existencie pôvodného chodníka. To, že žalovaní takýto záujem nemajú, čo výslovne uviedli aj pred týmto súdom a ako jediný dôvod uviedli arogantným spôsobom, „aby si niekto nevykíbil nožičku“, tak to len dokazuje, že v tomto k zneužívaniu vlastníckeho práva dochádza. Zhrnúť mal za to, že v konaní bolo preukázané, že jednak dobromyseľnosť, že žalobcovia, resp. ich právni predchodcovia využívali tento prístup, nikto im nebránil,

táto dobromyseľnosť trvala nepretržite viac ako 10 rokov. Súčasne v rozsahu eventuálneho petitu bolo preukázané, že iný bezpečný prístup pešo k stavbe žalobcov nie je vybudovaný, zanikol svojvoľným odstránením chodníka žalovanými, pričom obec do dnešného dňa nevybudovala bezpečný prístup, resp. chodník lemujúci hlavnú cestu. S prihliadnutím na vyššie uvedené skutočnosti žiadal, aby súd žalobe vyhovel a zaviazal žalovaných k náhrade trov konania v rozsahu 100 %.

20. Žalovaná 2/ titulom záverečného návrhu uviedla, že v zmysle § 151 Občianskeho zákonníka, ak nie je vlastníkom stavby zároveň vlastníkom príľahlého pozemku a prístup vlastníka k stavbe nemožno zabezpečiť inak, súd môže na návrh vlastníka stavby zriadiť vecné bremeno v prospech vlastníka stavby, spočívajúce v práve cesty cez príľahlý pozemok. Celý spor je vedený žalobcami v kontexte, že súd má zriadiť vecné bremeno prístupu žalobcov cez ich pozemok. Zákon určuje nie povinnosť súdu, ale možnosť súdu zriadiť vecné bremeno na návrh vlastníka stavby, čiže všetko je aj na uvážení súdu, nie o automatickej povinnosti súdu, ak sú naplnené predpoklady. Naplnené predpoklady však nie sú, lebo ako uviedli, prístup majú žalobcovia k ich stavbe prostredníctvom verejnej komunikácie, ktorej zákonnými užívateľmi sú aj chodci. V danom prípade sa jedná o verejnú komunikáciu v obci, kde sú znížené bezpečnostné riziká. Ak by chodec nemal právo užívať verejnú komunikáciu v súlade s príslušnými predpismi, bolo by to zákonom, dopravným predpisom alebo dopravným značením vylúčené, to však nie je v predmetnom prípade. Nemožno preto považovať zákonom stanovenú zásadu proporcionality za naplnenú, lebo prístup vlastníka k stavbe je zabezpečený inak, prostredníctvom verejnej komunikácie. Rovnako nehľadiac na všeobecný prístup cez verejnú komunikáciu, ak žalobcovia majú za to, že prístup vlastníka k stavbe nemožno zabezpečiť inak, nie je to pravdou, lebo prístup je možný aj prostredníctvom susedného pozemku vo vlastníctve rodinných príslušníkov, rodičov jedného zo žalobcov, čo by mal súd zohľadniť ako mimoriadnu okolnosť. Žalobcovia sa majú v prvom rade dohodnúť s rodinnými príslušníkmi. Ak dohoda nie je možná, žalobu smerovať voči nim a nie tretím absolútne nezainteresovaným osobám. Zároveň nie je prípustné, aby žalobca bez geometrického plánu navrhoval zaťažiť vecným bremenom celú parcelu, ale len koridor k parcele určený geometrickým plánom, ktorý by ich najmenej zaťažoval ako vlastníkov susedných pozemkov. Pozemok by absolútnym zaťažením stratil absolútne na hodnote a bol by prakticky nepredajný. To, že žalobcovia nemajú pripravené podklady od momentu podania žaloby, čo prakticky uplynuli dva roky, je len výlučne ich problémom, žalobu podali predčasne a dodnes ju nevedeli doplniť. Súd by to preto nemal vôbec akceptovať a žalobu už len z tohto dôvodu zamietnuť, lebo bola podaná predčasne. Majú za to, že súd nemôže tolerovať nepripravenosť žalobcov. Žaloba ku dňu jej podania má obsahovať všetko nevyhnutné k rozhodnutiu, čo je upravené aj v príslušných ustanoveniach CSP. Rovnako vecné bremeno, ak by malo vzniknúť na základe rozhodnutia súdu, nemalo by byť bezodplatné. V petite žalobcov absentuje zmienka o akejkoľvek odplate, čo považujú za absolútny vrchol protiprávnosti zo strany žalobcov. To, že predtým existoval nezákonný prístup nikým nepovolený, vrátane čiernej stavby chodníka neznamená, že dôvody k vecnému bremenu existujú, resp. predtým existovali. Jednalo sa len o dlhodobý protiprávny úzus, najmä zo strany žalobcov, ktorý žalovaní dali do súladu s právom bezodkladne po nadobudnutí pozemkov. Neuskutočnili nič protiprávne, vykonali len svoje vlastnícke práva k pozemkom a bránili si ich. Upozornili aj na to, že žalobcovia dodnes neuskutočnili ani len mimosúdny návrh voči ich strane, namiesto snahy o dohodu ich priamo žalovali, čo by mal súd tiež zohľadniť. Mali za to, že súd by mal byť poslednou inštanciou pre vlastníkov stavby, keby mimosúdna komunikácia ohľadom neúspechu zriadením práva cesty stroskotala a nie prostriedkom, ako dosahovať maximálne zaťaženie susedných parciel bez akéhokoľvek majetkovo-právneho vysporiadania. Pokus o mimosúdnu dohodu by mal byť tiež chápaný pod tým, že prístup vlastníka nemožno zabezpečiť inak. Žalobcovia to však pred podaním žaloby nevyčerpali a podali žalobu predčasne. Na základe uvedeného mali za to, že absentujú zákonné dôvody pre zriadenie vecného bremena súdom a žiadali, aby súd rozhodol o zamietnutí žaloby a nepredlžoval bez akýchkoľvek rozumných dôvodov konanie v predmetnej veci. Žalobcovia svojimi úkonmi preukazujú, že žalobu podali predčasne, rovnako ničím nepreukazovali, že prístup k stavbe neexistuje, resp. nemožno ho zabezpečiť inak.

21. Žalovaný 1/ sa titulom záverečného návrhu stotožnil so záverečným návrhom žalovanej 2/. Zhodne tiež uviedli, že pre prípad úspechu si voči žalobcom nárok na náhradu trov konania neuplatňujú.

22. Po oboznámení sa s obsahom listinných dôkazov, a to najmä žalobou, kópiou katastrálnej mapy, výpisom z LV č. XXX, výpisom z LV č. XXXX, upozornením adresovaným žalobkyni 1/ zo strany žalovaného 1/ spolu s kópiou obálky, fotografiou chodníka pred jeho odstránením, fotografiou chodníka po jeho odstránení, fotografiami chodníka pri jeho odstraňovaní, návrhom na nariadenie neodkladného

opatrenia zo dňa 19.05.2020, geometrickým plánom č. XXXXXXXX- XX/XXXX, uznesením Okresného súdu Levice sp. zn.: 7C/21/2020 - 22 zo dňa 05.06.2020, vyjadrením žalovaných k podanej žalobe spolu s prílohami (žiadosť Okresného súdu Levice zo dňa 20.05.2020, návrh Okresného úradu Levice, katastrálny odbor na vydanie protestu prokurátora zo dňa 01.06.2020, výpis z LV č. XXXX zo dňa 04.06.2020, kópia geometrického plánu č. XXXXXXXX-XX/XXXX, mapa z katastra nehnuteľností, fotografie), uznesením Okresného súdu Levice sp. zn.: 7C/21/2020 - 47 zo dňa 10.07.2020, vyjadrením PZ žalobcov z 30.07.2020 s návrhom na postup podľa § 79 CSP spolu s prílohami (súhlas T. X. s pristúpením do konania na strane žalobcu, žiadosť žalobkyne 1/ zo dňa 20.02.2020 o zriadenie vecného bremena, odpoveď obecného úradu na žiadosť žalobkyne 1/), uznesením Okresného súdu Levice sp. zn.: 7C/21/2020 - 67 zo dňa 03.08.2020, vyjadrením žalovaných zo dňa 24.06.2020 spolu s prílohami (oznámenie o prerušení konania, žiadosť o preverenie vlastníckych práv, odpoveď Okresného úradu Levice, katastrálny odbor zo dňa 03.04.2020 na uvedenú žiadosť, katastrálna mapa, výpis z LV č. XXX zo dňa 24.09.2020, výpis z LV č. XXX zo dňa 24.09.2020), uznesením Okresného súdu Levice sp. zn.: 7C/21/2020 - 119 zo dňa 28.04.2022, Hlukovou štúdiou č. 215/2020, výpisom z LV č. XXXX zo dňa 12.07.2022, katastrálnou mapou, výpisom z LV č. XXX, výpisom z LV č. XXX, výpisom z LV č. XXXX, žiadosťou o odstránenie chodníka, spisom Okresného súdu Levice sp. zn.: 12C/22/2020 a z neho uznesením sp. zn.: 12C/22/2020 - 39 zo dňa 12.06.2020, spisom Okresného súdu Levice sp. zn.: 12C/60/2020 a z neho rozsudkom Okresného súdu Levice sp. zn.: 12C/60/2020 - 148 zo dňa 14.04.2022, výsluchom strán sporu, svedeckými výpoveďami N.. I. É., N.. N. R., Y. V. H. Q. Š., súd ustálil nasledovný skutkový a právny stav:

23. Žalobcovia sa voči žalovaným v predmetnom konaní domáhali určenia práva zodpovedajúceho vecnému bremenu a síce, že vydržali právo spočívajúce vo vstupe a prechode cez sporné nehnuteľnosti, eventuálne zriadenia vecného bremena, spočívajúceho v práve vstupe a prechodu cez sporné nehnuteľnosti.

24. V konaní nebolo sporné, že žalobkyňa 1/ a žalobca 2/ sú bezpodielovými spoluvlastníkmi nehnuteľností nachádzajúcich sa v Obci W. B. V., zapísaných na LV č. XXX ako parcely reg. „C“, parc. č. XXX/X - zastavaná plocha a nádvorie o výmere 392 m², parc. č. XXX/X - záhrada o výmere 179 m², parc. č. XXX/X - záhrada o výmere 518 m², parc. č. XXX/X - zastavaná plocha a nádvorie o výmere 170 m², ako aj rodinného domu so súpisným číslom XXX a tiež parc. č. XXXX/X - orná pôda o výmere 25 m² a parc. č. XXXX/X - orná pôda o výmere 182 m². Žalobcovia súčasne susedia aj s parcelou č. 368/9, ktorej vlastníkmi sú rodičia žalobkyne 1/. Uvedená parcela je priamo prístupná z D. B., cez ktorú je priamy prístup na obecný chodník pre peších.

25. Žalovaní sú bezpodielovými spoluvlastníkmi susediacich nehnuteľností, v čase podania žaloby zapísaných na LV č. XXXX ako parc. reg. „E“, a to parc. č. XXX/X - orná pôda o výmere 34 m², parc. č. 367 - orná pôda o výmere 255 m², parc. č. XXX - orná pôda o výmere 285 m², parc. č. XXX - orná pôda o výmere 127 m². Žalobcovia k sporným nehnuteľnostiam nadobudli vlastnícke právo titulom Kúpnej zmluvy zo dňa 13.12.2018 v znení dodatku č. 1 zo dňa 21.01.2019 (V - 6338/2018), Kúpnej zmluvy zo dňa 26.06.2019 (V - 3278/2019) a Kúpnej zmluvy zo dňa 17.12.2019 (V - 6563/2019). Nehnuteľnosti žalovaných sú v súčasnosti vedené na LV č. XXXX ako parcely registra „C“ a to parc. č. XXX/XX - ostatná plocha o výmere 619 m² a parc. č. XXX/XX - ostatná plocha o výmere 66 m². Rozsudkom Okresného súdu Levice sp. zn.: 12C/60/2020 - 148 zo dňa 14.04.2022 súd určil, že výlučnou vlastníčkou nehnuteľnosti nachádzajúcej sa v katastrálnom území W., obec W. B. V., Okresným úradom v Leviciach, odborom katastrálnym vedená na LV č. XXXX ako parc. reg. „C“ č. XXX/XX - ostatná plocha o výmere 66 m², je žalobkyňa T. W.. Voči rozsudku okresného súdu Levice podali žalovaní odvolanie, konanie tak nie je právoplatne skončené. Cez nehnuteľnosť žalovaných vedú viaceré infraštruktúrne vedenia, ako sú voda, plyn, elektrina, optický kábel, pričom v zmysle vyjadrenia žalovaného 1/ sú niektoré z nich umiestnené v zemi, iné na pozemku. Pre prípad využitia pozemku je potrebné brať ohľad a dodržať rôzne ochranné pásma vyplývajúce práve z titulu prítomnosti tejto infraštruktúry, v konaní však nebolo tvrdené a preukázané, aké konkrétne. Žalobcovia v súčasnosti zvažujú možnosti využitia svojej nehnuteľnosti, žiadosť na vydanie stavebného povolenia na príslušnom stavebnom úrade doposiaľ podaná nebola.

26. Nehnuteľnosti strán sporu sa nachádzajú popri ceste I. triedy, chodník pre peších popri nehnuteľnostiach strán sporu nevedie. Žalobkyňa 1/ v žalobe tvrdila, že ona a jej rodina nemajú žiaden iný prístup ku svojim nehnuteľnostiam priamo z verejnej komunikácie, resp. z verejného priestranstva. Neskôr v konaní žalobcovia tvrdili, že síce prístup ku svojim nehnuteľnostiam majú, avšak pre absenciu

chodníka pre peších sa do obce pešo bezpečne pre hustotu premávky nedostanú. Žalobkyňa v žalobe tiež poukazovala na tú skutočnosť, že na nehnuteľnostiach žalovaných je umiestnená plynová prípojka, ktorá je vo vlastníctve SPP a jedinou cestou, ktorou sa k nej môže dostať, je prechod cez nehnuteľnosti žalovaných. Ako vyplýva z predložených listinných dôkazov, je nepochybné, že žalobcovia prístup ku svojim nehnuteľnostiam majú a to priamo z cesty I. triedy. Rovnako tak plynová prípojka žalobcov sa nachádza na ich vlastnom pozemku, z akého dôvodu by mali žalobcovia mať prístup k plynovej prípojke SPP nachádzajúcej sa na pozemku žalovaných, v konaní nijakým spôsobom nezrejmi. Na preukázanie veľkej zaťažnosti dopravnej premávky v danej lokalite a nevyhnutnosti zabezpečenia bezpečného prístupu peši k rodinnému domu žalobcov, žalobcovia v konaní predložili Hlukovú štúdiu jún 2020, ktorej objednávateľom bola Obec W.Á. B. V., ktorá hluková štúdia v zmysle bodu 1. „Úvod“ bola zameraná na predikciu hluku pre lokalitu „4.ZAD3“ a lokalitu „UPCH H“ obce v rámci komplexného návrhu priestorového usporiadania a funkčného využitia územia v Územnom pláne obce W. B. V.. Žiadne bližšie skutkové tvrdenia vyplývajúce z predloženého dôkazného prostriedku žalobcovia v konaní neuviedli. Na otázku právneho zástupcu žalobcov, či obec resp. svedok N.. N. R. považuje úsek hlavnej cesty za bezpečný, rušný alebo náročný na dopravu, súčasný prednosta obce uviedol, že ide o jeho subjektívny názor, v zmysle ktorého ide o najfrekventovanejšiu cestu obce, na ktorej prejde cca 16.000 vozidiel denne a z tohto hľadiska bude určite bezpečnejšie, pokiaľ budú chodci chodiť po chodníku.

27. Za účelom, aby sa žalobcovia dostali peši na najbližších chodník, využívali žalobcovia pôvodne nespevnený chodník vedúci práve cez nehnuteľnosti, ktoré sú v súčasnosti vo vlastníctve žalovaných a to od skolaudovania ich rodinného domu, teda od roku 1986. Obec v roku 2008 na požiadanie žalobcov vybudovala cez sporné nehnuteľnosti spevnený chodník, ktorý žalobcovia využívali až do času, kým súčasní vlastníci chodník v marci 2020 neodstránili. Chodník bol v zmysle svedeckej výpovede súčasného starostu a súčasného prednostu obce vybudovaný počas funkčného obdobia starostu Y. V., v zmysle vyjadrenia súčasného prednostu obce sa dokumentácia ohľadom tohto chodníka na obecnom úrade nenašla. V zmysle svedeckej výpovede bývalého starostu obce, pána Y. V., bol chodník vybudovaný na žiadosť žalobcov, keďže využívali vychodený chodník cez pozemky, ktoré sú v súčasnosti vo vlastníctve žalovaných. V súvislosti s existenciou či neexistenciou rozhodnutia ohľadom vybudovania chodníka uviedol, že k jeho vybudovaniu došlo zrejme dodatkom, nezisťovali, či je pozemok, nebol k nemu založený list vlastníctva a mali tak za to, že patrí obci. Svedok tiež tvrdil, že chodník bol riadne skolaudovaný, jedná sa o kolaudáciu celej B. D., cesty a chodníkov.

28. Vo februári v roku 2020 adresoval žalovaný 1/ žalobkyňi 1/ list s označením „Upozornenie“, v ktorom ju požiadal, aby nevstupovala na jeho súkromný pozemok a to na parcelu reg. „C“, par. č. XXX/XX. Požiadal ju tiež o rešpektovanie vlastníckeho práva s tým, že inak sa dopúšťa trestného činu. Z podanej pečiatky obecného úradu v W. B. V. vyplýva, že dňa 06.02.2020 obdržala obec žiadosť na odstránenie chodníka, z ktorej vyplýva, že Z. T. žiada obecný úrad o odstránenie chodníka z jeho súkromného pozemku nachádzajúceho sa na parc. č. XXX/XX a to do 30 dní od prevzatia žiadosti. Žalovaný 1/ v tejto súvislosti pred súdom na otázku, či ide o jeho žiadosť uviedol, že táto žiadosť je podobná, avšak potvrdil, že obec o odstránenie chodníka požiadal.

29. Žalobkyňa 1/ dňa 20.02.2020 podala na obecný úrad v W. B. V. žiadosť o zriadenie vecného bremena, v ktorej poukázala na skutočnosť, že chodník zriadila obec z dôvodu bezpečného prístupu k jej rodinnému domu v roku 2008, na pocit ohrozenia vyvolaný konaním nového majiteľa ako aj na skutočnosť, že na predmetných parcelách sa nachádza plynová prípojka, ktorá je vo vlastníctve obce, nakoľko je to „stredotlak“. Na uvedenú žiadosť reagovala obec listom zo dňa 24.02.2020, v ktorom uviedla, že žiadosti o zriadenie vecného bremena nie je možné vyhovieť, nakoľko predmetné parcely nie sú a nikdy neboli vlastníctvom obce a rovnako tak plynová prípojka nie je a nikdy nebola vo vlastníctve obce.

30. Dňa 04.03.2020 adresovala Obec W. B. V. Okresnému úradu Levice, katastrálny odbor, žiadosť o preverenie vlastníckych práv na LV č. XXXX. Okresný úrad Levice, katastrálny odbor vo svojom stanovisku uviedol, že bývalý Ústav geodézie a kartografie pre kraj Západoslovenský, Stredisko Levice obdržalo dňa 03.03.1966 žiadosť o zápis pozemkov bývalej evidencie nehnuteľností pre investičnú bytovú výstavbu v katastrálnom území W. na základe rozhodnutia Okresného národného výboru v Leviciach, odboru výstavby č. Výst. 242/J 965 v nadväznosti na Rozhodnutie Uznes.76/1965 - kom. zo dňa 25.01.1966 na základe geometrického plánu. Zápis žiadosti zo dňa 03.03.1966 bol vykonaný pod položkou výkazu zmien č. 6/1966 tak, že vyvlastnené pozemky o celkovej výmere 1 7675 m² boli vpísané ako pozemky bývalej evidencie nehnuteľnosti parcelné číslo XXX/X - zastavané plochy a nádvorja o

34. Z výpovede zástupcov Obce W. B. V. vyplýva, že obec sa už dva roky snaží vybudovať chodník pre peších popri nehnuteľnostiach strán sporu. K právoplatnosti stavebného povolenia chýba už len kladné stanovisko Slovenskej správy ciest, ktorá však doposiaľ vydala tretie nesúhlasné stanovisko. Podľa výpovede starostu obce sa vyskytol technický problém, nakoľko pri nehnuteľnostiach strán sporu je užší priestor než na ostatných úsekoch, pričom práve Slovenská správa ciest vytyka projektantovi, že v tejto súvislosti nedodržel všetky technické normy, avšak projektant tvrdí, že dodržané boli.

35. Žalobcovia k žalobe predložili aj geometrický plán č. 40316921-19/2020 zo dňa 29.04.2020, vypracovaný Ing. Veronikou Predajnianskou na vyznačenie práva prechodu cez pozemok žalovaných. Tento geometrický plán nie je úradne overený tak, ako to vyžaduje § 24 ods. 1, písm. g) Zákona č. 162/1995 Z. z. o katastri nehnuteľností a o zápise vlastníckych a iných práv k nehnuteľnostiam.

36. Podľa § 137 písm. c) Zákona č. 160/2015 Z. z. Civilný sporový poriadok (ďalej len „CSP“), žalobou možno požadovať, aby sa rozhodlo najmä o určení, či tu právo je alebo nie je, ak je na tom naliehavý právny záujem; naliehavý právny záujem nie je potrebné preukazovať, ak vyplýva z osobitného predpisu.

37. Podľa § 151n ods. 1 a 2 Zákona č. 40/1964 Zb. Občiansky zákonník, v znení účinnom od 01.10.1994, vecné bremená obmedzujú vlastníka nehnuteľnej veci v prospech niekoho iného tak, že je povinný niečo trpieť, niečo sa zdržať alebo niečo konať. Práva zodpovedajúce vecným bremenám sú spojené buď s vlastníctvom určitej nehnuteľnosti, alebo patria určitej osobe. Vecné bremená spojené s vlastníctvom nehnuteľnosti prechádzajú s vlastníctvom veci na nadobúdateľa.

38. Podľa § 151o ods. 1 Občianskeho zákonníka v znení účinnom od 01.10.1994, vecné bremená vznikajú písomnou zmluvou, na základe závetu v spojení s výsledkami konania o dedičstve, schválenou dohodou dedičov, rozhodnutím príslušného orgánu alebo zo zákona. Právo zodpovedajúce vecnému bremenu možno nadobudnúť tiež výkonom práva (vydržaním); ustanovenia § 134 tu platia obdobne. Na nadobudnutie práva zodpovedajúceho vecným bremenám je potrebný vklad do katastra nehnuteľností.

39. Podľa § 134 ods. 1, 2, 3 a 4 Občianskeho zákonníka v znení účinnom od 01.10.1994, oprávnený držiteľ sa stáva vlastníkom veci, ak ju má nepretržite v držbe po dobu troch rokov, ak ide o hnutel'nosť, a po dobu desať rokov, ak ide o nehnuteľnosť. Takto nemožno nadobudnúť vlastníctvo k veciam, ktoré nemôžu byť predmetom vlastníctva, alebo k veciam, ktoré môžu byť len vo vlastníctve štátu alebo zákonom určených právnických osôb (§ 125). Do doby podľa odseku 1 sa započíta aj doba, po ktorú mal vec v oprávnenej držbe právny predchodca. Pre začiatok a trvanie doby podľa odseku 1 sa použijú primerane ustanovenia o plynutí premlčacej doby.

40. Podľa § 129 ods. 1 a 2 Občianskeho zákonníka v znení účinnom od 01.10.1994, držiteľom je ten, kto s vecou nakladá ako s vlastnou alebo kto vykonáva právo pre seba. Držať možno veci, ako aj práva, ktoré pripúšťajú trvalý alebo opätovný výkon.

41. Podľa § 130 ods. 1 Občianskeho zákonníka v znení účinnom od 01.10.1994, ak je držiteľ so zreteľom na všetky okolnosti dobromyseľný o tom, že mu vec alebo právo patrí, je držiteľom oprávneným. Pri pochybnostiach sa predpokladá, že držba je oprávnená.

42. Podľa § 151o ods. 3 Občianskeho zákonníka v aktuálnom znení, ak nie je vlastníkom stavby zároveň vlastníkom príľahlého pozemku a prístup vlastníka k stavbe nemožno zabezpečiť inak, súd môže na návrh vlastníka stavby zriadiť vecné bremeno v prospech vlastníka stavby spočívajúce v práve cesty cez príľahlý pozemok.

43. Podľa § 151 ods. 1 CSP, skutkové tvrdenia strany, ktoré protistrana výslovne nepoprela, sa považujú za nesporné.

44. Na základe vykonaného dokazovania dospel súd k záveru, že žaloba je v celom rozsahu nedôvodná. Žalobcovia sa v zmysle na pojednávaní uznesením pripusteného žalobného petitu domáhali primárne určenia práva zodpovedajúceho vecnému bremenu spočívajúcom v práve vstupu a prechodu cez pozemok žalovaných a to v súvislosti s parc. č. XXX/XX tvrdiac, že toto právo vydržali alebo eventuálne zriadenia vecného bremena spočívajúceho v práve vstupu a prechodu cez pozemok

žalovaných. Eventuálny žalobný návrh je návrh, ktorý žalobca formuluje popri inom, primárnom žalobnom návrhu, pričom žalobca žiada o eventuálnom petite rozhodnúť pre prípad, že súd primárny žalobný návrh zamietne. Ak súd primárnemu žalobnému návrhu vyhovie, o eventuálnom žalobnom návrhu nerozhoduje. V hmotnoprávnej rovine vzniká eventuálny petit v situácii, keď napríklad nie je možné uspokojiť primárny nárok alebo ak primárny nárok vôbec nevznikol.

45. Vecné bremená patria do skupiny vecných práv k cudzím veciam. Vyznačujú sa tým, že spočívajú v obmedzení vlastníka nehnuteľnosti buď za účelom prospešnejšieho využívania nehnuteľnosti alebo konkrétneho vlastníka alebo v prospech určitej konkrétnej fyzickej alebo právnickej osoby. Vecné bremená tak obmedzujú vlastnícke práva vlastníka nehnuteľnosti a to tak, že tento je povinný niečo strpieť, niečoho sa zdržať alebo niečo vykonať. Oprávnenému subjektu svedčí právo zodpovedajúce vecnému bremenu, toto právo môže prislúchať buď vlastníkovi panujúcej nehnuteľnosti, z ktorej sa vykonáva oprávnenie z vecného bremena (právo charakteru „in rem“) alebo patrí konkrétnej osobe bez vzťahu k akejkoľvek nehnuteľnosti (vecné bremeno charakteru „in personam“).

46. Vydržanie je jedným zo základných spôsobov vzniku práva zodpovedajúceho vecnému bremenu podľa § 151o ods. 1 Občianskeho zákonníka, pričom ustanovenia § 134 platia obdobne. Právnym následkom vydržania práva zodpovedajúceho vecnému bremenu je, že sa oprávnená držba tohto práva mení na samotné právo z vecného bremena. Vydržaním možno nadobudnúť len také oprávnenie z vecného bremena, ktoré je možné podľa § 151n ods. 1 Občianskeho zákonníka. V prípade sporu o tom, či došlo k vydržaniu vecného bremena, sa môže oprávnený domáhať určenia vzniku tohto práva určovacou žalobou. Pokiaľ ide o primárny žalobný petit žalobcov v predmetnom konaní, jedná sa o určovaciu žalobu, preto sa súd zaoberal jej prípustnosťou podľa § 137 písm. c) CSP, v zmysle ktorého žalobou možno požadovať, aby sa rozhodlo najmä o určení, či tu právo je alebo nie je, ak je na tom naliehavý právny záujem; naliehavý právny záujem nie je potrebné preukazovať, ak vyplýva z osobitného predpisu. Naliehavý právny záujem žalobcov vzhladol súd v tom, že právo žalobcov sa stalo neistým a konaním žalovaných ohrozené, pričom stav tejto neistoty resp. ohrozenia je možné odstrániť rozhodnutím súdu o existencii resp. neexistencii žalobcami tvrdeného práva o vydržaní práva zodpovedajúceho vecnému bremenu. V zmysle uvedeného tak mal súd za to, že žaloba v zmysle primárneho žalobného návrhu je procesne prípustná.

47. Žalobcovia v súvislosti s primárnym žalobným návrhom v konaní tvrdili, že právo zodpovedajúce vecnému bremenu spočívajúce vo vstupe a prechode cez pozemky, ktoré sú v súčasnosti vo vlastníctve žalovaných, vydržali. Žalobcovia ďalej v konaní tvrdili, že pôvodne nespevnený chodník vedúci cez nehnuteľnosti, ktoré sú v súčasnosti vo vlastníctve žalovaných, využívali od skolaudovania ich rodinného domu, teda od roku 1986. Keďže toto skutkové tvrdenie nebolo zo strany žalovaných popreté, mal súd za to, že ide o nesporné skutkové tvrdenie podľa § 151 ods. 1 CSP, v zmysle ktorého žalobcovia vstúpili do držby práva zodpovedajúceho vecnému bremenu, spočívajúceho v práve vstupe a prechodu žalobcov cez spornú nehnuteľnosť v roku 1986. Vzhladom k uvedenému, a súčasne, keď právo zodpovedajúce vecnému bremenu je potrebné vykonávať nepretržite po dobu 10 rokov, posudzoval súd podmienky vydržania podľa Občianskeho zákonníka v znení účinnom od 01.10.1994. Samotnými predpokladmi vydržania práva zodpovedajúceho vecnému bremenu sú: a) subjekt práva vykonáva právo zodpovedajúce vecnému bremenu pre seba a so zreteľom na všetky okolnosti je dobromyseľný, že mu toto právo patrí, b) toto právo vykonáva nepretržite po dobu 10 rokov, c) predmetom vydržania je právo spôsobilé vydržania, keď vydržaním nemožno nadobudnúť právo zodpovedajúce vecnému bremenu k veciam, ktoré nemôžu byť predmetom vlastníctva alebo k veciam, ktoré môžu byť len vo vlastníctve štátu alebo zákonom určených právnických osôb.

48. Predmetom vydržania v danom prípade je právo zodpovedajúce vecnému bremenu a to konkrétne právo cesty, pričom nejde o vydržanie práva zodpovedajúceho vecnému bremenu k nehnuteľnostiam, ktoré môžu byť len vo vlastníctve štátu alebo zákonom určených právnických osôb. Ďalším predpokladom je oprávnená držba tohto práva, to znamená, že držiteľ musí byť so zreteľom na všetky okolnosti v dobrej viere, že vykonáva právo zodpovedajúce vecnému bremenu. Pre úspešnosť žaloby vo veci vydržania práva zodpovedajúceho vecnému bremenu nestačí preukázať, že niekto chodí po ustanovenú vydržaciu dobu cez cudzí pozemok. Skutočnosť, že sa niekto správa spôsobom, ktorý napĺňa obsah práva zodpovedajúceho vecnému bremenu ešte neznamená, že je držiteľom tohto vecného práva. Taký držiteľ je len ten, kto so zreteľom na všetky okolnosti je v dobrej viere, že mu právo zodpovedajúce vecnému bremenu patrí. Oprávnený držiteľ tak musí v konaní preukázať konkrétnymi

skutočnosťami presvedčenie, že mu patrí právo zodpovedajúce vecnému bremenu, a teda že je so zreteľom ku všetkým okolnostiam v dobrej viere, že sa stal subjektom práva na základe zákonom predpokladaného spôsobu vzniku vecného bremena, teda že právo, ktoré k cudzej veci vykonáva, mu patrí, lebo riadne vzniklo alebo na neho riadne prešlo. Nevyhnutým predpokladom vydržania je tak okrem iného aj existencia právneho titulu, z ktorého subjekt so zreteľom na všetky okolnosti v dobrej viere vyvodzuje, že z určitého právneho vzťahu mu patrí právo k cudzej veci, ktoré je spôsobilé byť obsahom vecného bremena. K naplneniu dobrej viery pritom nestačí ani to, keď tvrdené právo bolo dlhodobo vykonávané bez toho, že by vlastník nehnuteľnosti jeho výkonu bránil, prípadne bolo vykonávané od nepamäti, napríklad aj inými obyvateľmi, atď. Dobromyseľnosť držiteľa musí byť daná od momentu, kedy vznikol stav oprávnenej držby a musí trvať nepretržite, počas celej doby oprávnenej držby.

49. V tomto smere súd poukazuje na Uznesenie Najvyššieho súdu SR, sp. zn. 3MCdo 7/2008, v zmysle ktorého: „Z ustanovenia § 151o ods. 1 prvá veta OZ vyplýva, že nevyhnutnou podmienkou vydržania práva zodpovedajúceho vecnému bremenu je (medzi iným) existencia právneho dôvodu, z ktorého subjekt so zreteľom na všetky okolnosti vyvodzuje a je v dobrej viere, že v určitom právnom vzťahu (v skutočnosti len domnelom) jemu patrí právo k cudzej veci spôsobilé byť obsahom vecného bremena a niekto iný je nositeľom povinnosti trpieť výkon tohto práva. Ďalšou nevyhnutnou podmienkou tohto spôsobu nadobudnutia práva je, aby oprávnený subjekt toto právo po zákonom určenú dobu nerušene aj fakticky vykonával a bol počas celého plynutia tejto doby dobromyseľný v tom, že je jeho oprávneným vykonávateľom. Predpokladom dobrej viery oprávneného držiteľa práva zodpovedajúceho vecnému bremenu je presvedčenie, že mu právo zodpovedajúce vecnému bremenu patrí. Toto jeho presvedčenie musí byť podložené konkrétnymi skutočnosťami, ktoré ho k nemu oprávňujú. Oprávnený držiteľ práva zodpovedajúceho vecnému bremenu musí byť „so zreteľom na všetky okolnosti“ v dobrej viere, že sa stal oprávneným subjektom práva na základe zákonom predpokladaného spôsobu vzniku vecného bremena, teda že právo, ktoré k cudzej veci vykonáva, mu patrí, lebo riadne vzniklo alebo na neho riadne prešlo.“

50. Žalobcovia v konaní tvrdili, že do oprávnenej držby vstúpili v roku 1986 a toto právo pokojne vykonávali po dobu 35 rokov. Žalobcovia však v konaní nijakým spôsobom nepreukázali, že vykonávali právo zodpovedajúce vecnému bremenu pre seba a so zreteľom na všetky okolnosti boli dobromyseľní, že im toto právo patrí, keď netvrdili a nepreukázali relevantný titul vstupu žalobcov do držby práva zodpovedajúceho vecnému bremenu, spočívajúceho v práve vstupu a prechodu žalobcov cez sporné nehnuteľnosti, ako jeden zo základných predpokladov vydržania. Odvolávali sa všeobecne len na skutočnosť, že toto právo pokojne a nerušene vykonávali po dobu 35 rokov majúca za to, že sporné pozemky sú vo vlastníctve obce a že obec na sporných pozemkoch dokonca vybudovala na ich žiadosť spevnený chodník. Samotné vykonávanie resp. správanie sa spôsobom, ktorý napĺňa obsah práva zodpovedajúceho vecnému bremenu a domnienka, že ide verejnú cestu, ktorá slúži k chôdzi aj iným fyzickým osobám, však nenapĺňa zákonné aspekty oprávnenej držby.

51. V tomto smere súd poukazuje na judikatúru súdov Slovenskej a Českej republiky: „Na naplnenie dobrej viery nestačí, ak tvrdené „právo“ k nehnuteľnosti bolo dlhodobo vykonávané bez toho, aby vlastník nehnuteľnosti v jeho výkone bránil, príp. že bolo vykonávané „od nepamäti“ napr. i inými obyvateľmi obce a pod. Presvedčenie nadobúdateľa o tom, že mu právo zodpovedajúce vecnému bremenu patrí, že nekoná bezprávne, musí byť podložené dôvodom oprávňujúcim k takému presvedčeniu, teda okolnosťami svedčiacimi o poctivosti nadobudnutia. Právo zodpovedajúce vecnému bremenu spočívajúce v práve chôdze a jazdy nemôže nadobudnúť výkonom práva (vydržaním) ani ten, kto užíva cudzí pozemok v domnienke, že ide o verejnú cestu.“ (Rozsudok Najvyššieho súdu ČR z 18. 7.2005, sp. zn.: 22 Cdo 2887/2000).

52. „Vlastník nehnuteľnosti, ktorý užíva cestu k svojej nehnuteľnosti po pozemku, ktorý je (účelovou) komunikáciou, nemôže byť so zreteľom na všetky okolnosti (z pravdepodobných dôvodov) v dobrej viere, že mu právo cesty patrí ako vecné bremeno. Nie je významné, že je subjektívne o výkone takéhoto práva presvedčený, pretože posúdenie toho, či je držiteľ so zreteľom na všetky okolnosti v dobrej viere, že mu vec alebo právo patrí, nemôže vychádzať len z hodnotenia subjektívnych predstáv držiteľa. Len samotné užívanie cudzieho pozemku ako cesty iným vlastníkom nehnuteľnosti nezakladá dobrú vieru, že ide o užívanie cudzieho pozemku z titulu vecného bremena.“ (Rozsudok Najvyššieho súdu ČR z 28.08. 2007, sp. zn.: 22Cdo 2638/2005)

53. „O nadobudnutie práva zodpovedajúceho vecnému bremenu výkonom práva (vydržaním) nejde ani vtedy, keď ten, kto právo vykonáva, sa domnieva, že pozemok, ku ktorému právo vykonáva a ktorý je vlastníctvom fyzickej osoby, patrí obci, aj keď tento pozemok slúži k chôdzi a jazde tiež iným fyzickým osobám.“ (R 37/1992).

54. „Kto užíva cudzí pozemok v domnienke, že ide verejnú cestu, nie je v oprávnenej držbe práva zodpovedajúceho vecnému bremenu cesty.“ (Rozsudok Najvyššieho súdu ČR z 18.11.1999, sp. zn.: 2 Dcon 1728/1997).

55. „Pre naplnenie dobrej viery nestačí, keď tvrdené „právo“ k nehnuteľnosti bolo dlhodobo vykonávané bez toho, aby sa vlastník nehnuteľnosti v jeho výkone bránil, prípadne, že bolo vykonávané „od nepamäti“ napr. aj inými obyvateľmi obce a pod. Nadobúdateľovo presvedčenie o tom, že mu právo zodpovedajúce vecnému bremenu patrí, že nekoná bezprávne, musí byť podložené dôvodom oprávňujúcim na toto presvedčenie, teda okolnosťami svedčiacimi o poctivom nadobudnutí.“ (B 26/1988).

56. „K naplnění dobré víry nestačí, když tvrzené „právo“ k nemovitosti bylo dlouhodobě vykonáváno, aniž vlastník nemovitosti v jeho výkonu bránil, popřípadě, že bylo vykonáváno „od nepaměti“ například i jinými obyvateli obce apod. Nabyvatelovo přesvědčení o tom, že mu právo odpovídající věcnému břemenu náleží, že nejedná bezprávně, musí být podloženo důvodem opravňujícím k takovému přesvědčení, tedy okolnostmi svědčícími o poctivosti nabytí.“ (Rozsudok Najvyššieho súdu ČR, sp. zn.: 3Cz 47/89 (R 26/1987)

57. Skutočnosť, že žalobcovia neboli dobromyseľní preukazuje aj to, že sami pôvodne v konaní navrhli, aby súd vykonal dokazovanie ohľadom preverenia vlastníckych práv k sporným pozemkom späťne do roku 1957. Avšak pokiaľ žalobcovia nevedeli, aké vlastnícke vzťahy sa k sporným pozemkom pred ich nadobudnutím žalovanými viazali, nemožno potom dospieť k záveru, že relevantný titul, na základe ktorého vstúpili do nimi tvrdeného výkonu práva zodpovedajúceho vecnému bremenu, kedykoľvek existoval.

58. Je žiaduce ďalej dodať, že súčasná právna úprava nepamätá na mimoriadnu držbu, kedy by po uplynutí dlhšej doby, ako je doba inak nevyhnutná pre vydržanie, nebolo treba tvrdiť a dokazovať dobrú vieru. Dĺžka faktickej držby, ktorá nie je od začiatku oprávnená, tak nepatrí medzi skutočnosti, ktoré by mohli ovplyvniť charakter držby, t. j. ovplyvniť úsudok súdu o tom, či išlo o oprávnenú alebo neoprávnenú držbu (Rozsudok Najvyššieho súdu ČR z 30.08. 2007, sp. zn.: 22 Cdo 2824/2007).

59. V prípade, že strana sporu sama podmienky vydržania nesplní, je namieste sa zaoberať tým, či držba jeho právneho predchodcu bola kvalifikovaná, resp. či už tento predchodca právo nevydržal. Podľa § 134 ods. 3 Občianskeho zákonníka sa za takéhoto právneho predchodcu považuje osoba, ktorá mala držbu pred vydržateľom, a ktorá súhlasila, aby držbu po nej mal vydržateľ alebo ten predchodca, ktorý zomrel a ktorého dedičom sa stal vydržateľ. Pokiaľ ide o splnenie podmienok držby, u právneho predchodcu musia byť splnené rovnaké predpoklady ako u právneho nástupcu, a to predovšetkým pokojná, dobromyseľná a poctivá držba po zákonom stanovenú dobu, teda podmienky obsiahnuté v § 130 Občianskeho zákonníka. V tejto súvislosti však žalobcovia v konaní neuvádzali takmer žiadne skutkové tvrdenia, tvrdili len, že nespevnený chodník využívali už ich právni predchodcovia a to od vybudovania a skolaudovania rodinného domu žalobcov, teda od roku 1957. Žalobcovia v konaní netvrdili, kto boli títo právni predchodcovia, v konaní sa spomínali len „původní majitelia nehnuteľností“, „právni predchodcovia“ a žalobkyňa 1/ v rámci svojho výsluchu spomenula, že jej starý otec musel dodržať 25 m ochrannú zónu od cesty prvej triedy, a tiež svedkyňa Q. Š. uviedla, si pamätá, čo tam býva 51 rokov, že tá bránka, ktorú spravil starý otec žalobkyne 1/, tam bola už vtedy. Žalobcovia neuviedli skutkové tvrdenia ani ohľadom relevantného titulu vstupu týchto právnych predchodcov do držby práva zodpovedajúceho vecnému bremenu, spočívajúceho v práve vstupu a prechodu cez sporné nehnuteľnosti. Za absencie potrebných skutkových tvrdení tak nebolo možné v konaní posúdiť, či a u akých právnych predchodcov boli alebo neboli splnené podmienky vydržania, nebolo možné posúdiť ani to, ktorý Občiansky zákonník či zákonníky je potrebné aplikovať, nebolo možné posúdiť či došlo prípadne k úspešnému vydržaniu týmito právnymi predchodcami a či bolo toto žalobcami tvrdené vydržané právo úspešne prevedené na žalobcov, prípadne posúdiť, či sa právni predchodcovia vydržania nedovolali a je tak potrebné posúdiť zápočet vydržacej doby právnych predchodcov. Vzhľadom ku všetkým vyššie uvedeným skutočnostiam tak dospel súd k záveru, že primárny žalobný návrh žalobcov je nedôvodný.

60. Keďže súd primárnemu žalobnému návrhu nevyhovел, zaoberal sa dôvodnosťou eventuálneho žalobného návrhu spočívajúceho v zriadení vecného bremena v prospech žalobcov podľa § 151o ods. 3 Občianskeho zákonníka. Podľa § 151 ods. 3 Občianskeho zákonníka, ak nie je vlastníkom príľahlého pozemku a prístup vlastníka k stavbe nemožno zabezpečiť inak, súd môže na návrh vlastníka stavby zriadiť vecné bremeno v prospech vlastníka stavby spočívajúci v práve cesty cez príľahlý pozemok. V tejto súvislosti je potrebné uviesť, že vznik vecného bremena síce môže založiť rozhodnutie súdu, avšak rozhodnutie súdu sa musí opierať o konkrétny zákonný dôvod. V žiadnom inom prípade súd nie je oprávnený vecné bremeno zriadiť, použitie analógie, či vlastnej úvahy súdu je vylúčené. Súd svojím rozhodnutím nemôže vecné bremeno zriadiť ani v prípade, keby sa z okolností prípadu javilo zriadenie vecného bremena nutným východiskom a teda ani vtedy, keby si to vyžadoval verejný záujem. Právo cesty zároveň nemôže slúžiť na iný účel, než na účel určený zákonom, t. j. na nevyhnutný prístup k stavbe. Zriadenie nevyhnutnej cesty je „ultima ratio“, keď prístup k stavbe si vlastník stavby nemôže zabezpečiť inak.

61. Ako vyplýva zo zisteného skutkového stavu, pričom toto nakoniec nebolo v konaní ani sporné, žalobcovia majú priamy prístup ku svojej stavbe z verejnej komunikácie, v dôsledku čoho nie sú naplnené podmienky, ktoré § 151o ods. 3 Občianskeho zákonníka za účelom zriadenia vecného bremena spočívajúceho v práve cesty požaduje. Podmienkou na zriadenie vecného bremena spočívajúceho v práve cesty súdom je, že prístup k stavbe nemožno zabezpečiť inak, a ak je k stavbe priamy prístup z verejnej komunikácie, nemožno prostredníctvom práva cesty vynucovať prístup k stavbe aj z inej strany, napríklad cez príľahlý pozemok patriaci žalovaným a to ani v prípade, keby bol tento prístup pre vlastníkov stavby výhodnejší, prípadne bezpečnejší. Zriadenie práva cesty cez cudzí pozemok je totiž krajným a núdzovým riešením, keď nemožno zabezpečiť prístup vlastníka stavby na verejnú komunikáciu iným spôsobom, keďže ide o vážny zásah do vlastníckeho práva vlastníka pozemku. Preto samotná skutočnosť, že popri nehnuteľnostiach žalobcov chodník pre peších nevedie, ako ani skutočnosť, že ide o vyťažенú cestu I. triedy a túto možno prípadne subjektívne alebo aj objektívne hodnotiť z uvedeného dôvodu za nie bezpečnú pre chodcov ako účastníkov cestnej premávky, nenapĺňajú zákonné dôvody zriadenia práva cesty cez cudzí pozemok.

62. Súd svoj prijatý právny záver opiera aj o Uznesenie Najvyššieho súdu ČR, sp. zn.: 22Cdo 2186/2003, podľa ktorého: „Súd nemôže svojím rozhodnutím zriadiť vecné bremeno v iných prípadoch, ako v tých ktoré sú upravené v ustanoveniach Občianskeho zákonníka a to ani vtedy, keby sa z okolností prípadu javilo zriadenie vecného bremena nevyhnutným východiskom na jeho riešenie.“

63. Nemožno opomenúť ani fakt, že žalobcovia majú možnosť bezpečne sa peši dostať do obce aj cez parcelu XXX/X, ktorá je v ich v vlastníctve a následne cez parcelu, ktorá patrí rodičom žalobkyne, pričom v tejto súvislosti súd poukazuje aj na rozsudky Najvyššieho súdu ČR, sp. zn.: 22Cdo 3903/2008, či sp. zn.: 22Cdo 2854/2010, v zmysle ktorých všeobecne možno konštatovať, že právo cesty nemožno zriadiť ani vtedy, ak by vzhľadom na okolnosti konkrétnej veci nebolo možné od vlastníka veci spravodlivo požadovať, aby cestu trpel. Keďže nie sú splnené zákonné podmienky na zriadenie navrhovaného vecného bremena spočívajúceho v práve cesty, je žaloba žalobcov pokiaľ ide aj o eventuálny žalobný nárok, nedôvodná.

64. Vzhľadom na skutočnosť, keď súd nepovažoval tak primárny ako ani eventuálny žalobný návrh žalobcov za dôvodný, súd žalobu v celom rozsahu zamietol. Vzhľadom k uvedenému súd potom v konaní neustanovil na návrh žalobcov ani znalca za účelom určenia primeranej náhrady za zriadenie vecného bremena ako ani znalca za účelom vypracovania geometrického plánu pre potreby určitosti a materiálnej vykonateľnosti súdneho rozhodnutia, a tieto návrhy na doplnenie dokazovania ako neúčelné a v rozpore so zásadou hospodárnosti konania na pojednávaní uznesením zamietol.

65. Podľa § 255 ods. 1 CSP, súd prizná strane náhradu trov konania podľa pomeru jej úspechu vo veci.

66. Podľa § 262 ods. 1 CSP, o nároku na náhradu trov konania rozhodne aj bez návrhu súd v rozhodnutí, ktorým sa konanie končí.

67. Podľa § 262 ods. 2 CSP, o výške náhrady trov konania rozhodne súd prvej inštancie po právoplatnosti rozhodnutia, ktorým sa konanie končí, samostatným uznesením, ktoré vydá súdny úradník.

68. Nárok na náhradu trov konania posúdil súd s poukazom na § 255 ods. 1 CSP, keď žalovaní boli v konaní tou stranou sporu, ktorá bola s ohľadom na výsledok v konaní plne úspešná. Keďže si však žalovaní voči žalobcom nárok na náhradu trov konania neuplatnili, súd rozhodol, že žalovaným nárok na náhradu trov konania voči žalobcom nepriznal.

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu je možné podať odvolanie v lehote 15 dní odo dňa jeho doručenia na Okresný súd Levice.

Podľa § 363 CSP v odvolaní sa má popri všeobecných náležitostiach uviesť, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh). Podľa § 364 CSP, rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže odvolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie odvolania.

Podľa § 365 ods. 1 CSP odvolanie možno odôvodniť len tým, že

- a) neboli splnené procesné podmienky,
- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
- h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Odvolanie proti rozhodnutiu vo veci samej možno odôvodniť aj tým, že právoplatné uznesenie súdu prvej inštancie, ktoré predchádzalo rozhodnutiu vo veci samej, má vadu uvedenú v odseku 1, ak táto vada mala vplyv na rozhodnutie vo veci samej (§ 365 ods. 2 CSP).

Odvolacie dôvody a dôkazy na ich preukázanie možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie odvolania (§ 365 ods. 3 CSP).

Ak povinný dobrovoľne nesplní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, oprávnený môže podať návrh na vykonanie exekúcie podľa osobitného zákona.